

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO
Telephone: 11Kenderson 2613

VSAK KATOLIŠKI
SLOVENEK IN SLO-
VENKA

bi moral(a) spadati h
K. S. K. Jednoti

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
porna organizacija v
Ameriki

Posluje že 45. leto

GESLO KSKJ. JE:

"Vse za vero, dom in
narod!"

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1106, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22d, 1918.

NO. 40 — STEV. 40

CLEVELAND, O., 5. OKTOBRA (OCTOBER), 1938

LETO (VOLUME) XXIV.

DVOJE DRUŠTVENIH JUBILEJEV

30 LETNICA DRUŠTVA ŠT. 127 — 35 LETNICA
DRUŠTVA ŠT. 70

Na nedeljo 27. sept. in v ne-
deljo 2. okt. je dvoje društev
naše Jednote obhajalo svoje
spominske slavnosti povodom
njih ustanovitve. Prva taka
slavnost se je vršila v Wauke-
ganu, Ill. ko je tamonjše
žensko društvo sv. Ane št. 127
na lep način proslavilo svojo
tridesetletnico; druga slavnost
se je pa vršila v St. Louis,
Mo., ko je edino društvo naše
Jednote v označeni državi,
društvo sv. Srca Jezusa št. 70
obhajalo svojo 35 letnico.

Kakor posnemamo iz toza-
dnega poročila na današnji
Our Page se je udeležilo prvo-
značenega jubileja v Wauke-
ganu nad 400 članic društva
in njih prijateljev; slavnost
se je vršila zvečer v šolski dvo-
rani z jako lepim programom.
Seveda se je ta slavnost pri-
čela zjutraj ob osmih s sv.
mašo v domači cerkvi, ko so
vse članice pristopile k mizi
Gospodovi.

Slavnostni banket se je pri-
čel zvečer ob sedmih; istega je
otvoril z molitvijo domači g.
župnik Rev. M. J. Hiti; kot ča-
sten gost se je te slavnosti u-
deležil tudi glavni predsednik
naše Jednote br. Fr. Opeka.
Izmed ustanovnic je bilo pri-
sotnih še 8 živečih članic in
sicer: Agnes Setnikar, Louise
Merlak, Jennie Sedej, Mary
Sebenik, Mary Gerjol, Jennie
Varsek, Gertrude Celesnik in
Frances Drobnik; vse so se sede-
le pri častni mizi in nosile na pr-
sih lepe podarjene jim šopke.
Predsednica društva Miss Ma-
ry Cepon, ki je bila za stolo-
ravnateljico je predstavljala
govornike in osebe na progra-
mu, ustanovnicam je pa vsaki
pripela na prsa zlat križec z
verzičco.

Father Hiti, tako tudi brat
Opeka sta čestitala društvu in
navduševala članice še k na-
daljnjem delovanju, osobito
mlade članice.

Program je bil imenitno ter
lepo izbran, pri katerem je v
obče nastopala mladina s pet-
jem, plesom in dramatiko; naj-
bolj je bil pa zanimiv konec,
ko se je vršil lepotični kontest
mladih članic 15 po številu. To
je bilo nekaj izrednega, pa tu-
di zabavnega, kar je vse občin-
stvo iznenadilo. Pred zaključ-
kom je tudi vse občinstvo zap-
elo neko pesem v skupini.

Seveda, zadnja točka pro-
grama je bila pa plesna zaba-
va ob lepih zvokih izborne god-
be.

Kakor že omenjeno, se je
druga slavnost vršila minulo
nedeljo, 2. oktobra v St. Louis,
Mo., ko je edino društvo naše
Jednote v označeni državi
proslavilo svojo 35 letnico. Iste
se je udeležil po določbi gl.
odborna tudi urednik našega li-
sta.

Na poti proti cilju se je u-
rednik vsled povabila za nekaj
ur ustavil tudi v Indianapolis,
Ind., da pozdravi uradnike in
članstvo ondotnih dveh naših
društev. V tej zadevi izraža
urednik Glasila v prvi vrsti br.
Fr. Velikanu in br. Joe Gač-
niku iskreno zahvalo za izka-
zano mu gostoljubnost, tako

tudi lepa hvala Mrs. Mary Do-
nas-Gačnik in ostalim uradni-
kom ter uradnicam društev za
oni pozdravni večer.

Ze zadnjič smo na kratko
omenili, da je bilo društvo sv.
Srca Jezusovega št. 70 v St.
Louis, Mo. ustanovljeno 30.
septembra, 1903 z 32 člani in
sicer po zasluzi br. John Lu-
casa, ki je še danes pri dru-
stvu; ostali ustanovniki so bi-
li: Josip Bukovic, John Buko-
vic, Michael Gerbec, Jacob Hr-
vat, Joseph Hrvat, Peter Eva-
netic, Jacob Judnič, Joseph
Kolarič, Joseph Kramar, Šte-
fan Lucas, John Mihelčič, An-
on Mihelčič, John Meden,
Matt Omersu, Joseph Plut,
John Plut, Joseph Plut, Jo-
seph Petrič, John Petrič, Ja-
cob Romšek, Joseph Skok, Fr.
Skok, Matevž Strukel, Frank
Strukel, Jos. Simonich, John
Samsa, Jacob Speck, Jakob
Kukar, Martin Lucas, Frank
Navratil in Joseph Fier.

Prvi odbor je bil sledeči:
John Lucas, predsednik; Ja-
kob Romšek, podpredsednik;
John Plut, tajnik; Joseph Si-
monich, zapisnikar; John Me-
den, blagajnik; Joseph Plut,
zastopnik; John Mihelčič, Matt
Omersu, Jakob Judnich, nad-
zorniki; Jos. Skok, vratar.

Od ustanoviteljev so v dru-
stvu se sledeči: John Lucas,
Jos. Simonich, John Mihelčič,
Matt Omersu, Jacob Judnič,
Joseph Kramar, Jacob Speck in
Joseph Bukovic.

Društvo je imelo v teh letih
\$80,684.77 dohodkov, in \$74,-
828.44 stroškov; bolniške pod-
pore je iz svoje blagajne izpla-
čalo \$12,903.80, razna darila so
znala \$2,000.04; društvo ima
v svoji blagajni čistega pre-
moženja okrog \$6,600.00 in šte-
je 190 čl. in obseh oddelkih.

Slavnostnega banketa v hr-
vatski cerkveni dvorani zvečer
ob šestih se je udeležilo okrog
200 članov in povablencev.

Program, ali stoloravnatelj-
stvo je vodil društveni predse-
dnik br. August R. Prebil, ki je
predstavil pri častni mizi sede-
če ustanovnike društva. Dru-
štvo so pozdravili in mu česti-
tali: domači kaplan Rev. T.
Pehar, urednik Glasila v ime-
nu naše Jednote, Mr. Luke Bi-
lic v imenu društva št. 38 Hr-
vatske Katol. Zajednice; Mr.
Frank Zvanut, v imenu druš-
tva št. 107 SNPJ.; Mrs. Ana
Dermacic, v imenu društva št.
157 HBZ.; Mr. Frank Kode-
lja, v imenu društva št. 87 J.
S. K. J.; Mr. George Rede, v
imenu samostojnega hrvatske-
ga društva "Sloga"; Mrs. Ma-
ry Moenigman, v imenu podr.
št. 46 SZZ.; Mr. Wm. Zorko, v
imenu samostojnega društva
"Edinost"; Mr. George Buba-
n, v imenu društva št. 49 HBZ.,
in Mr. J. Stepanič, v imenu
društva "Domobran." Govo-
rila sta tudi br. John Lucas,
prvi predsednik društva in br.
B. Belobrajdič, bivši uradnik
in delegat društva.

Končno je prikorakal v dvo-
rano vse kuhinjski štab, kate-
rim so navzoči burno aplavdi-
rali; prvi predsednik tako se-
danji predsednik sta bila po-

ZEMLJEVID NESREČNE ČEHOSLOVAŠKE REPUBLIKE

Zemljevid sedanje in bivše čehoslovaške države. Kraji, ki so zaznamovani s tesnimi
črtami so že bili in bodo še zasedeni po Hitlerju; kraji pa, ki jih vidite zaznamovane z bolj
redkimi črtami, bodo določeni po glasovanju, kam da hočejo spadati. Vsled razkosanja
teh obmejnih pokrajin bo Čehoslovaška štela okrog 5 milijonov manj prebivalstva in bo
štela samo 10 milijonov, za 4 milijone manj stanovalcev nego Jugoslavija.

AM. SLOVENEK UMRL V 35-LETNICA WAUKEGAN- STARI DOMOVINI

Dne 28. septembra je naglo-
ma umrl na obisku v svoji roj-
ni vasi Doblice pri Črnomlju
znani slovenski trgovec v Ca-
lumetu, Mich., John Vertin,
lastnik trgovine Vertin Bros.
Bil je 73 let star. V Ameriko
je prišel za očetom Matijem
pred 57 leti (1881) star komaj
16 let. Sprva je z bratom Jo-
žetom krošnjarij z blagom iz
očetove prodajalne po sosed-
njih rudarskih naselbinah, po-
zneje sta ustanovila veliko tr-
govino v Red Jacketu (Calu-
met), ki je pred leti uposle-
vala nad 60 uslužbencev. Še zdaj
je ena največjih department
prodajal in v severnem poloto-
ku Michigana.

Pokojni J. Vertin je bil splo-
šno priljubljen med Slovenci
in Amerikanci. Imel je vedno
odprto srce za naše rojake,
katerim je pomagal z denar-
jem in nasveti. V razvoju Ca-
lumeta je igral odlično vlogo
kot mestni svetovalec in direk-
tor bank. Uslužbenci njegove
trgovine so po večini Slovenci.
Zadnja leta je veliko potoval
zlasti po Evropi in ob vsaki
priliki obiskal Slovenijo in svo-
jo rojstno vas. Letos je poto-
val po skandinavskih deželah,
po Nemčiji, po prejšnji Av-
striji in je dospel v svoj roj-
stni kraj par tednov pred smr-
tjo. Njegovo truplo bo prepe-
ljano v Ameriko.

Ranjki zapuščja v Calumetu
soprog rojeno Long, štiri si-
nove in tri hčere ter mnogo
sorodnikov. V Clevelandu bi-
vate dve sestrični, Mrs. Ana
Schneller in Mrs. Dr. F. J.
Kern. Pokojnik je bil sorodnik
poka škofa John Vertina. Blag
mu spomin!

člaščen z lepim šopkom, tako
tudi urednik našega lista. Med
odmori je proizvajal lepe koma-
de na svojo krasno harmoniko
neki 16 letni član društva, ka-

MUSSOLINI NA JUGOSLO- VANSKIH TLEH

Dne 20. septembra je ita-
lijski ministrski predsednik
Benito Mussolini prvič preko-
račil jugoslovansko mejo, ko
se je mudil na ogledu Julijske
krajine. Kakor znano, šteje
Julijska Benečija okrog 400,-
000 Slovencev, katere je dobila
(vzela) Italija po svetovni vo-
jni od Avstrije.

Mussolini se je mudil ome-
njeni dan v Postojni, potem se
je pa podal še v Rakek, na ju-
goslovansko ozemlje.

V njegovem spremstvu so
bili vnanji minister grof Ga-
leazzo Ciano, generalni tajnik
fašistične stranke Achille Sta-
race in propagandni minister
Dino Alfieri.

Krajevne oblasti Jugoslavi-
je, med katerimi je bil tudi o-
krožni vojaški poveljnik, so
pozdravile Mussolinija in nje-
govo spremstvo in Mussolini
je nato nadziral častno stražo.

Mussolini je izrekel tradici-
jonalni srbski pozdrav: "Po-
mozi Bog, vojnici!" Jugoslo-
vani pa so odgovorili: "Bože
pomoz!"

V svojem odgovoru na po-
zdrav jugoslovan. uradnikov
je Mussolini razglasil nedotak-
ljivost sedanje meje med Ita-
lijo in Jugoslavijo.

"To je naša meja," je rekel,
"in to bo tudi ostala naša me-
ja."

Mussolini je poslal svoje po-
zdrave tudi regentu knezu Pa-
vletu in ministrskemu predse-
dniku Milanu Stojadinoviću.

Rev. B. J. Hiti, župnik.
terega imena ne moremo nave-
sti. Ogromen jubilejni "cake"
je menda zadel društveni taj-
nik sobrat Tohe Skoff, katere-
ga je povsem tudi zaslužil, ker
je imel toliko dela za izvršitev
tega jubileja.

Gostje so se potem podali iz
obednice, toda ne domov, pač
pa v gornjo dvorano k plesu in

NEMSKÉ ČETE ZASEDLE SUDETSKO OZEMLJE

Okupacija se vrši mirno

Berlin, 2. okt. — Na podlagi
monakovskega dogovora so
včeraj popoldne nemške čete
pri Aigenu-Kumau zasedle del
sudetskega ozemlja v 40 milj
dolgi črti. Domače ljudstvo
je navdušeno pozdravljalo Hit-
lerjevo vojaštvo in ga obsipa-
valo s cvetjem. Prebivalci so
postavili pred vhodom v ozna-
čene vasi slavoloke v zna-
enje dobrodošlice; vse hiše so
okrašene s swastika zastavami;
vse ljudstvo je navdušeno ob
zvokih godb.

Nemško vojaštvo, katero vo-
di general Hartman šteje ok-
rog 3000 mož. Prvi dan so
Nemci prodrli 10 milj daleč od
meje v prvi zoni, ki znaša dol-
žino 4 milj; zona 2 pri Aschu
in Hebu bo zasedena danes in
v sredo; 3. in 4. zona v Šleziji
pa v četrtek. Okupacija su-
detskega ozemlja se vrši mirno
brez kakih incidentov in čehos-
lovaško vojaštvo se umika na-
zaj ne da bi se upiralo.

Okupacija na podlagi mona-
kovskega dogovora, katerega so
sklenili Hitler, Mussolini, Da-
lader in Chamberlain (Nemci-
ja, Italija, Francija in Angli-
ja) je razdeljena v 4 zone; v
ostalih obmejnih pokrajinah
bo pa ljudstvo s plebiscitom
določilo kam želi spadati.

V Hebu so sudetski Nemci
že postavili začasno vladno, po-
licijsko službo so prevzeli ga-
silci.

Konrad Henlein komisar za-
vzetega ozemlja

Berlin, 2. okt. — Kanceler
Hitler je imenoval voditelja
sudetskih Nemcev Konrada
Henleina za komisarja vsega
zavzetega ozemlja in bo odgo-
voren naravnost Hitlerju. V
označenem ozemlju ostanejo v
veljavi vse dosedanje postave.

Nemški socialisti bežijo v
Čehoslovaško

Praga, 1. okt. — Iz strahu
pred vpadom nazijskih čet in
Hitlerjeve diktature je nad 50,-
000 nemških socialistov pobe-
gnilo preko meje v notranjost
Čehoslovaške. Rdeči križ in
druge dobrotelne organizacije
so postavile pomožne postaje
po raznih čeških mestih, da se
nudi beguncem pomoč. Mnogi
so pobegnili v avtomobilih, na
vozovih z vprego, drugi pa peš,
nosovč seboj osebo imetje.
Semkaj v Prago je prbežalo
že več tisoč sudetskih Nemcev
in mnogo židov; med temi je
številno zdravnikov, trgovcev,
učiteljev in odvetnikov.

Hitler — zmagovalce

Eger, 2. okt. — Diktator Hit-
ler je dospel danes v to me-
sto kakor rimski Cezar, ker je
svest svoje zmage in podjarm-
ljenja Češke. Na čelu svojih
čet se je oglašil tudi v mestu
Asch, glavnem stanu Henleina,
voditelja nazijske stranke.

Poljaki zasedli Tešinj

Varšava, Poljska, 3. okt. —
Včeraj je poljsko vojaštvo za-
sedlo tešinski distrikt ob reki
Osla, katerega je Čehoslova-
ška dobila pred 20 leti po sve-
tovni vojni; to se je izvršilo z
dovoljenjem vlade. S tem je
Poljska pridobila okrog 300
kvad. milj in 200,000 ljudi.

Ogrska zahteva svoje

Budimpešta, 3. okt. — Tudi
Ogrska zahteva nekaj obmej-
nega ozemlja od Čehoslovaške,
kjer živijo Madžari; čehoslo-
vaška vlada pa dosedaj na to
še ni pristala pač pa zahteva
plebiscit pod nadzorstvom me-
narodne komisije. V tem o-
zemlju distriktu Slovaške in
Rutenske, je okrog 200,000
prebivalcev.

Ogorčena Rusija

Leningrad, Rusija, 3. okt. —
Tukajšnje časopise v svojih
člankih ostro obsoja Francijo
in Anglijo, ker sta na tak po-
del način pustili Čehoslovaško
na cedilu ter pristali na kapi-
tulacijo, kakoršno je Hitler za-
hteval. Zaeno izjavlja svoje
obžalovanje nad neodpušljivi-
vim postopanjem od strani
Mussolinija ter Hitlerja, ki
sta h kapitulaciji največ pri-
pomogla.

Češki general vrnil odlikovanje

Praga, 3. okt. — Rudolf Me-
dek, češki general, ki se je bo-
ril tekom svetovne vojne v
francoski armadi, je danes vr-
nil Franciji svoj križec častne
legije, katerega mu je Franci-
ja poklonila za izkazano juna-
štvo. Istotako je vrnil tudi
Angliji neko visoko odlikova-
nje. Zaeno z odlikovanjem je
general Medek pisal vsaki vla-
di pismeno pismo.

Preprečeno slanje

Union City, N. J., 2. okt. —
Včeraj so hoteli člani tukaj-
šnjega nemškega nazijskega
Bunda v nekem lokalu obha-
jati Hitlerjevo zmago glede
aneksije Sudetske; prišla je
pa velika množica razjarjenih
Čehov, ki je nazije prepredila;
bežati je moral tudi njih vo-
ditelj Kuhn.

SMRTNA KOSA

V soboto dne 1. okt. popo-
dne je v Clevelandu, Ohio pre-
minila po dolgi in mučni bo-
lezni za rakom Marija Kuhar,
rojena Učjak, soproga pionir-
ske trgovske družine G. Ku-
harja. Umrla je po 11 me-
sečni bolezni, stara 52 let.

Rajna je bila doma iz Gor-
nje stare vasi, fara Št. Jernej
na Dolenjskem. Doma zapu-
šča brata Matijo. V Ameriko
je dospela pred 30 leti. Tu-
kaj zapuščja soproga George,
ki je doma iz vasi Ravne, fa-
ra Zdole, Okraj Brežice, po-
tem sina, Johna in hčere Ma-
ry, dalje dve sestri Ivano Za-
gorc in Josephino Šetina, dva
brata Josepha in Jakoba, ki se
nahajata v West Wienfeld, Pa.
Zapuščja tudi več bratrancev in
sestričen ter sorodnikov. Pri-
padala je društvu sv. Cirila in
Metoda št. 191 KSKJ. — Naj
v miru počiva.

ZVERINSKI FARMER

San Antonio, Texas, 4. okt.
—Oblasti so prišle na sled na-
daljnem podrobnostim, ki so se
dogajale na "morilski farmi" v
bližini tega mesta. Dognalo se
je, da je neki Jos. Ball moril
svoje žrtve, nakar jih je sese-
kal in krmil s človeškim me-
som—krokodile na svoji farmi.
Nihče ne ve koliko žrtev je pa-
dlo, ker dosedaj so našli ostan-
ke samo enega človeškega tru-
pla. Umori so se godili že od
1. 1932, a morilec ni bil znan.

DRUŠTVENA NAZNANILA

Društvo sv. Franciška, št. 46, New York, N. Y.

Pozor! Da bo vaša članica našega društva vedela, vas torej najprej opozarjam, da je bilo na naši zadnji seji sklenjeno, da od sedaj naprej ne bo društvo več čakalo tri mesece za assesment kakor je bilo do sedaj, ampak največ en mesec, in ako član ne poravnava kar je dolžan do 25. v drugem mesecu, bo brez izjeme suspendiran. Do sedaj so bili že trije suspendirani. Torej ako ne hodite redno k seji, bo boljše, da plačate za tri mesece naprej, kakor da bi bili zaradi enega meseca dolga suspendirani. Vaš tajnik je pripravljen se teh novih pravil držati, ker kakor hitro bo eden član zaostal z assesmentom za en mesec, mora člana suspendirati ali pa sam plačati iz svojega žepa zaostali dolg.

Zadnji mesec smo tudi dobili zadnji ček Sakserjeve banke; ako ste radovedni koliko smo dobili, pridite na prihodnjo sejo dne 14. oktobra in boste takoj razumeli zakaj smo kar naenkrat tako strogi postali.

V New Yorku smo imeli zelo veliko dežja zadnje tedne, pa je v kljub temu v naši blagajni zelo velika suša, zato vam bomo pa zopet to leto v kratkem poslali knjižice za dobitke. Zadnje leto je bila srečna Miss Elsie Swenshek, to leto mislim da boste pa vi. Vam vsakemu in vsaki želim srečo. Zaeno bomo tudi imeli veselico. Zato naj pa gotovo vsak pride na prihodnjo sejo, da se pogovorimo kako in kje bomo imeli našo veselico. V zadnjih par mesecih smo morali skoro vsak mesec denar iz banke vzeti; torej sedaj je pa že čas da zopet nekaj denarja notri v banko vložimo, drugače bodo pa člani zopet morali trpeti.

Mrs. Josephine Konchan je že veliko boljše, ampak je še sedaj na bolniški listi. Dne 2. oktobra je bilo ravno eno leto kar se je ponesrečila. Člani in članice ste naprošeni, da obiščete svoje bolne sočlane kadar le mogoče, da jih potolažite in jim pokažete svojo bratsko ljubezen.

Končno še povdarjam, želim in upam, da mi kot vašemu tajniku ne bo nikdar več treba kakga našega člana suspendirati.

Na svidenje 14. oktobra. — Z bratskim pozdravom, **Jerry Kopriček, Jr.,** tajnik.

Društvo Marije Devce, št. 50, Pittsburgh, Pa.

Članstvu našega društva se tem potem uradno naznanja, da je bilo na minuli redni seji meseca septembra zaključeno, da se razpiše izredni assesment 25c na vsakega člana(ce), to je na one, ki so zavarovani za bolniško podporo in tudi one, kateri niso. Ta assesment bo za pokritje društvenih upravljanih stroškov. Da plačajo vsi člani(ce) je pa radi tega, ker pri društvenem poslovanju je stroškov in dela za vse enako.

Kakor je bilo zaključeno še meseca februarja t. l. se bo vršila rabava povodom proslave 45 letnice našega društva dne 23. novembra zvečer pred Zahvalnim dnevom. Za omenjeno zabavo imamo vstopnice že na rokah in vsi člani(ce), kateri bodo plačali redni in izredni assesment meseca oktobra in novembra bodo dobili vstopnice, katere bodo lahko za sebe obdržali ali pa drugim prodali. Glede veselice bo še pozneje bolj natanko poročano. Prosi pa se vse članstvo, da se — kateremu le mogoče — udeležijo prihodnje seje, kjer boste slišali poročilo o poslovanju zadnjih treh mesecev kakor tudi tekočega leta. Nadalje se ujudno prosi vse članstvo, ka-

terih se tiče v pogledu plačevanja assesmentov, kadar dobite opomin od tajnika, pomnite, da se taki opomini morajo vpoštevati, če ne, se mora društveni tajnik držati pravil in zaključkov društva. Še en opomin onim za katere je še društvo lepa svota založilo, oziroma plačalo njih assesment Jednoti; pri nekaterih se je v tem pogledu prišlo do skrajnosti, torej, kateri uvidi, da mu še začasno ne bo mogoče assesmentov redno plačevati, je jako priporočljivo in v vašo korist, da vaše sedanje certifikate zamenjate za druge certifikate, kateri imajo vrednostno rezervo in s tem ste zmeraj zavarovani proti suspendaciji in tudi za drugo članstvo, kateri ste še v stanu svoje assesment redno plačevati, ker bodočnosti ne vemo je priporočljivo certifikate zamenjati za bodočo sigurnost, kakor je bilo priporočilo minule konvencije pred 1. julijem 1939, ker potem se bo za premembe vpoštevala enaka lestvica kakor za nove članice, kateri je nekoliko višja. Toliko v prijazno naznanilo in priporočilo.

Z bratskim pozdravom, **Math Pavlakovich,** tajnik.

Društvo sv. Jožefa, št. 53, Waukegan, Ill.

Članstvu našega društva se naznanja, da zaradi prireditve praznovanja farne 35 letnice, katere se vrši 9. oktobra bo naše društvo imelo svojo redno mesečno sejo 16. oktobra namesto 9. oktobra. Torej naj članstvo vzame to na znanje in pridite v polnem številu na sejo 16. ob pol deseti uri zjutraj v šolsko dvorano. Na tej seji bo volitev podpredsednika zaradi resignacije našega društvenega predsednika br. Math Slana Jr., ker je njegovo mesto prevzel podpredsednik br. Andrej Kosir Sr. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da se bo potem izvolilo novega podpredsednika na seji 16. oktobra. Brat Slana, kakor je vsem gotovo znano, ima svoj posel v glavnem uradu kot gl. blagajnik in ves njegov čas je potreben pri tem delu čez celi teden, torej zaradi tega je podal svojo resignacijo na zadnji seji. Sobrat Kosir bo vodil društvene zadeve do konca tega leta kot predsednik.

Na zadnji seji sem poročal, da od časa ustanovitve našega mladinskega oddelka smo skupaj sprejeli že 499 članov(ic) v ta oddelk; izrazil sem željo in misel, da bi kmalu društvo praznovalo doseg 500 članov v tem oddelku. Brat Frank Jerina je nato stavil predlog, da oni otrok, kateri bo dobil številko 500 pri društvu, da se mu dovoli prost assesment za eno leto, tako se je tudi sklenilo. Ravno drugi dan mi pa pride na ušesa, da se je pomnožila družina našega dobro znanega sobrata Henry Drasslerja, najstarejšega sina družine Jože Drasslerja na Wadsworth Ave. Ko sem se srečal z omenjenim sobratom je bilo vse potrebno ukrenjeno in rešeno. Torej ob tej priložnosti čestitam temu mlademu paru, Henry in Marcella Drassler, in z veseljem vknjižim ime Leo Joseph Drassler kot član številka 500 v našem napredujočem mladinskem oddelku društva št. 53. Društvo sedaj skupno šteje 490 članov(ic) v obeh oddelkih in ob koncu leta nas bo gotovo nad 500 ker imamo že gotov načrt v tem oziru za našo prihodnjo glavnostno leto sejo meseca decembra. Nadalje poročam o prireditvi našega domačega sosedrškega društva, ko je društvo sv. Ane št. 127 praznovalo svojo 30 letnico. Zanimiv in izvanredno uspešen program je bil izvršen in natlačeni dvorani.

Vaša, kateri se je udeležil ta slavnosti, je videl kako da se obrača naš mladi svet na dan. Kako da se udiro rane stvari, katere so v zanimanje splošnega ljudstva. Kaj nismo bili vsi ponosni na to mladino, katere se uči in pokaže talent in izobražbo med Slovenci? Program, kateri je bil predstavljen je bil nov od konca do kraja in pokazalo se je, kaj da sinovi in hčere naših vrlih in delavnih slovenskih družin za moremo napraviti. Ali niso bile vse ustanovnice ponosne, ko so videle uspešen nastop naših mladih in ravno tako matere onih, kateri so bili predstavljeni? To je bil ponos vsega navzočega slovenskega in drugega naroda.

Nazadnje naj pa tudi malo omenim da drugi dan po tej prireditvi sem imel priložnost govoriti s tajnico sestro Terček zaradi posebnega "Beauty" kontesta, katerega so se udeležile članice društva sv. Ane in je bila zadnja točka na programu. Sosestra Terček mi omeni, da takoj v ponedeljek zjutraj je ona dobila telegram in kontrakt iz Hollywooda, California da se vse udeležence iz tega "Beauty" kontesta prevzame za premikanje slike. Za nadaljna pojasnila zaradi tega vprašajte tajnico ali pa pišite v Hollywood.

Na plan pa zopet prihaja zelo pomembni dan za nas vse iz Waukegan-North Chicago, ko se bo praznovalo 35 letnico naše farne Matere Božje v Waukeganu 9. oktobra. Društvo je prejelo vabilo našega župnika Rev. Hitija na zadnji seji in se je sklenilo, da se korporativno udeležimo te velike slavnosti. Vsi člani, mladi in stari naj se zberejo pri šoli ob 10. uri zjutraj v nedeljo 9. oktobra. Prosim za številno udeležbo.

S sobratskim pozdravom, **Joseph Zorc,** tajnik.

Društvo sv. Barbare, broj 92, Pittsburgh, Pa.

Članice našega društva ste pozvane na dojdoučo sjednicio 9. oktobra u dvorani "Bratska Sloga." Na ovoj sjednici imamo nekoje važne točke za rješivati, koje stvari odbor sam ne može učiniti bez članstva. Na istoj sjednici će nadzoriti odbor čitati račun za zadnje tri meseca. Isto molim članice koje dugujete da bi podmirile taj dug, ili dojdite na sjednicu se javiti pred članstvom, jer ja ne smijem vas dalje čekati ako to članstvo ne odobri, te da ste koja suspendirana, da vam ne budem ja kriva da vam nisam javila.

Pozdrav svima, **Mary Petrich,** tajnica.

Društvo sv. Srca Marije, št. 111, Barberton, O.

Članicam našega društva naznanjam, da smo povabljene od tukajšnje podružnice št. 6 Slov. Ženske Zveze na njih slavnost prihodnjo soboto, dne 8. oktobra popoldne in zvečer. Dolžnost nam vse je, da se VSE udeležimo, ter s tem pokažemo, da smo jim hvaležne, ker so se tudi one udeležile naše minule slavnosti. V sloji je moč in napredek!

Sestrski pozdrav vsem! **Tajnica.**

Društvo Kraljica Majnika, št. 167, Sheboygan, Wis.

Primorana sem zopet opominjati nekatere članice našega društva glede plačevanja društvenih prispevkov. Nekaj je takih, ki odlašajo od meseca do meseca, da se nabere tako velika svota, da je človeka kar strah. Vse drugo je prej, le podporno društvo je zadnje. Kako naj na ta način napreduje jemo ker koncem vsakega meseca znaša dolg do \$250? Prosim vas, drage sestre, da bi se bolj zanimale za svoje podporno društvo, kajti le ve boste imele koristi od njega.

Ker je naša blagajna tako zelo prisadeta akosi celo leto vlad bolniški članice, je bilo sklenjeno, da bo razpisana oddelka za mesec oktober in sicer 25c na vsako članico. Sklenjeno je tudi bilo, da priredimo 23. oktobra, to je v nedeljo popoldne, "Pillow case card party" v cerkveni dvorani. Ne katere ste že obljubile pomagati na en ali drug način, druge bomo pa še v kratkem obiskale. Odbor se priporoča vsem članicam za sodelovanje in gotovo bomo imele uspeh. Brezpomembno je kritiziranje z opazkami, da naša blagajna še šteje \$3000. Le verjemite mi, ako se ne bomo sedaj zavzele za društveno blagajno, bomo pozneje to še težje občutile, ako pride do tega, da bi morale bolniško podporo zmanjšati. Upam pa, da do tega ne bo prišlo. Vsaka izmed vas, cenjene sestre, naj pokaže malo dobre volje pri tej prireditvi, pa bomo gotovo napravile nekaj grošev. Pri našem društvu vedno vlada do brosrčnost ter medsebojna sestrka ljubezen in to se pravi z lepo besedo "mir." Kadar je bilo treba pomagati, naj bo pri društvu, fari ali v naselbini, so bile članice društva Kraljica Majnika vedno prve, ki so se zavzele za dobro stvar. Kličem torej: Bog živi sheboyganske kraljice!

Na tem mestu še želim tudi zahvaliti vsem društvenim članicam za dobre želje in čestitke k izvolitvi v glavni odbor KSKJ. Prisrčno se zahvaljujem za kosarico cvetlic, ki so mi bile poklonjene na redni mesečni seji v imenu društva po članici mladinskega oddelka Miss Regina Brulla. Iskreno se tudi zahvalim društveni predsednici Mary Godez za ves njen trud v tem oziru.

Lepo se mi vidi, ko mi je delegacija poklonila to priznanje. Skušala bom po svoji skromni moči še v naprej delovati v dobrobit K. S. K. Jednote in našega lepega društva Kraljica Majnika. Ob enem pa prosim vas, cenjene članice, da bi složno sodelovale z mojimi uradom pri društvu in Jednoti. Priznati moram, da ste bile vedno z menoj, zato se vam vsem najpriskrnejšje zahvaljujem in prosim skupnega sodelovanja tudi v bodoče. Sosestrski pozdrav vsem članicam našega društva, kakor tudi vsej delegaciji zadnje konvencije KSKJ.

Johanna Mohar, tajnica.

Iz urada tajnika društva sv. Mihalja, broj 163, Pittsburgh, Pa.

Javljam članstvu našeg društva, da će se obdržavati dojdouča sjednica na 9. oktobra točno u dva sata posle podne. Kako vidim, da vas malo zanimaju naše sjednice i društvo; a po uplačevanju vaših assesmentov sudim, da bi vas moralo zanimati bolje nek da samo se sjetite i pitate da ste u društvu onda, kada vam je društvo potrebno.

Na dojdouči sjednici će biti tromesečno izvešće i za 9 mjeseci, pak s toga vam molim, da bi se udeležili u većem broju, da bote čuli kako obстоjimo u financi i u članstvu.

Dalje vas opominjam, da bi bolj točno plačivali svoje assesmente, jer bote se krivili na svoja dela i nemarnost. Pozivam sve one, kojim sam pisal in koje sam suspendiral, da se udeležite sjednice, pak se članstvu izrazite, kaj mislite o svo me dugu.

Dalje braćo i sestre malo pojasnila vama, mladim, koji ste rođeni u toj novoj domovini, koji se držite tako mudri, da rajši pristupate tudjincu nego svome društvu; za tome se jako varate jer dosta ne razumite, makar ste puno let išli o školu; to se tiče samo vas, koji pri društvu ostanete dužni, kaj kažete: Idem u in-

šurenc. Tamo nečete dobiti ališne podpore kako iste vam nudi slovenska ili hrvatska organizacija; također insurance nečete vas čekati 3, 4, 5 mjeseci na assesment kao naša podporno društva. Daklem naše podporne organizacije imaju sve bolje pogodnosti nego insurance kompanije; to si dobro zapamtite, pak se bote osve dočili. Daklem dobro promislite in se upitajte, pak pristupite u naše podporno društvo i Jednotu.

Sa bratskim pozdravom, **Matt Brozeni,** tajnik.

Društvo Marije Pomagaj, št. 176, Detroit, Mich.

S tem prijazno prosim in vabim članstvo našega društva na številno udeležbo prihodnje naše seje dne 9. oktobra točno ob dveh popoldne. Na dnevnem redu bo več važnih zadev v korist društva, ob enem vam bo nadzorni odbor podal trimesečni račun kako smo kaj napredovali. Zdjaj je poletna doba pri kraju, tako tudi počitnice; zato ima vsak lepo priliko in dosti časa da pride lahko na sejo; pridite v lepem številu, kajti čim več nas je zbranih na seji, boljše bo za nas vse da se bolj lahko kaj dobrega ukrene, saj se morate kot člani društva zase, oziroma za svoje društvo vedno zanimati.

Ob enem se bomo skupaj pogovorili tudi glede naše cerkve sv. Vianneja.

K sklepu še apeliram na vse, da bi svoje assesmente točno plačevali komur je to le mogoče.

Z bratskim pozdravom, **Michael Zurich,** tajnik.

Društvo sv. Martina, št. 178, Chicago, Ill.

Cenjeno članstvo tega društva je prijazno vabljen na prihodnjo sejo v nedeljo, dne 9. oktobra ob dveh popoldne; na tej seji bo treba mnogo važnih zadev rešiti. Najbolj važno je pa to, ker vas moram jaz vsak mesec prositi za assesment, katerega je treba ob koncu meseca na glavni urad poslati kakor zahtevano. Kako naj ga pa pošljem, če mi ga ne plačate! Naš društveni predsednik je dobil že več pisem ali opominov iz glavnega urada, da vedno assesment prepozno pošljem. Jaz ne morem delati čudežev ker nekateri tako neredno plačujejo in ste že dolžni kar za več mesecev. Ali hočete, da vse take suspendiram? Zato vas ponovno prosim, da skušate svoj dolg poravnati na prihodnji seji. Pričakujem velike udeležbe, da se bo na tej seji kaj koristnega za naše društvo ukrenilo.

S sobratskim pozdravom, **Marko Vour,** tajnik.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 191, Cleveland, O.

Rada bi opozorila vse naše članice in članice na prihodnjo sejo dne 12. oktobra v navadni zborovalni dvorani na Reche Ave. Prosim vas v imenu odbora, da ako se še kaj brigate za društvo, da pridete na to sejo na kateri moramo ukreniti več važnih stvari, kajti sam odbor ne more reševati vsega in za vseh 152 članov odraslega oddelka. Zadnja seja se sploh vršila ni; sram me je to v Glasilu omeniti; od 152 jih pride samo 6, da še kvorume ne tvorijo in niti najpotrebnejšega ne moremo rešiti. Tako ne sme in ne more iti več dalje! Rada bi vedela, kaj je temu vzrok? Mogoče vam ni odbor po volji? S tem se vam lahko prav hitro pomaga, samo na sejo pridite v velikem številu, mesec december pa tudi ni več daleč, pa si boste lahko pomagali. Odbor si vedno prizadeva, da dela po svoji previdnosti za korist društva, vi se pa držite proč kakor da vam je društvo deveta briga; nikakor se nečete zavedati dej-

stva, da imamo pri društvu vsi enake pravice in koristi, tako pa tudi vsi enake dolžnosti! Mene je jako veselilo naše društvo; prav z veseljem delam zanj, blagajna društva mi je tako važna, kakor bi bil to moj lastni denar. Ker naša blagajna navzlic slabemu zanimanju od strani članstva vseeno napreduje, kar me zelo veseli, tako se to dobro zdi gotovo tudi vsem drugim uradnikom ker so vsi prav vestni in natančni; to imamo pa v zahvalo, da člani niti blizu ne pridete, ne na sejo, ne na zabavo. Zato vas prijazno vabim in prosim, da pridete vsaj na prihodnjo sejo dne 12. oktobra, da se kaj ukrene in da postane zopet kaj zanimanja, saj jesenska in zimska doba je zelo pripravna za društvene seje ob večerih ali pa za kako zabavo. Tudi naši fantje kegljaji in dekleta-kegljačice naj nam kaj poročajo na seji kako se imajo, ker inace bo vse zaspalo. Mi hočemo, da društvo zopet oživi in napreduje v vseh ozirih, zato pa vsi na plan!

S pozdravom, **Matilda Ropret,** tajnica.

Društvo sv. Jožefa, št. 249, Detroit, Mich.

Članica našega društva umrla Naznanjam žalostno vest, da nas je dne 14. septembra za vedno zapustila podpredsednica našega društva sestra Mrs. Ana Gorshe. Pokojnica je bila rojena v vaši Zastavi pri Črnomlju dne 1. marca 1880.

Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v cerkev sv. Janeza in potem pa na pokopališče Božjega groba (Holy Sepulchre).

Pokojna je bila prva članica tega društva in vedno vneta delavka povsod, kjer smo jo potrebovali.

Društvo se zahvaljuje Rev. Avguštinu Svetu za podeljene sv. zakramente pred smrtjo kakor tudi za lepe pogrebne obrede in lep poslovljni govor v cerkvi v angleškem jeziku in Rev. Hiacintu za slovenski govor. Dalje lepa hvala vsem članom našega društva ter članicam Oltarnega društva za špalir iz hiše žalosti in pri cerkvi, hvala tudi vsem za darovane vence. Ti pa, predraga nam pokojnica počivaj v miru božjem in večna luč naj Ti sveti dokler se zopet ne snidemo tamkaj nad zvezdami!

Zaeno vse prijazno vabim na prihodnjo sejo dne 9. oktobra ker bo več važnih točk na dnevnem redu v korist društva in Jednote. V prihodnjem letu moramo namreč število našega članstva podvojiti ali pa potrojiti, zato se že zdaj vsi pripravimo na delo! Seja se vrši v bodoče vsako drugo nedeljo v mesecu točno ob dveh popoldne.

S pozdravom, **Charles Prazen,** I. nadz.

DOPISI

Eveleth, Minn. — Tukaj v Minnesoti imamo sedaj jako lepo vreme, takozvano indijansko poletje. Toplomer kaže 76 stopinj, kar je pri nas že precej toplo ker smo bolj mraza vajeni. Paradižniki po naših vrtovih bodo kmalu dozoreli, da jih bo lahko trgati; tudi jesenske rože se kažejo v svojem cvetju in letos jih menda ne bo "slanca pomorila," kakor se to vrši vsako leto; ovi-jajoče se trte pa že dobivajo rdečkasto barvo, ravno tako tudi javorjeva drevesa, znamenje, da se nam bliža jesen. Kdor ima kaj vrta ali njiv, sedaj krompir koplje, ki letos ni posebno dobro obrodil vsled prevelike suše.

Zdjaj je nastopila tudi sezona za nabiranje gob "jurčkov." Dne 17. septembra sem jih šla tukaj nabirat, ob potu pred nekim gozdom sem našla 70 gobjih nabiralcev in nabiralk, saj gobe ljubijo vsi narodi kot okusna jed, pa tudi preservirane so dobre.

K aklepu bi še rada opomnila, da je evelethski konvencni pripravljalni odbor morda nevedoma pozabil omeniti v časopisih, da se je tudi tukajšnja podružnica št. 19 SZZ formalno udeležila konvencne parade, ravno tako tudi konvencni zapisnikar ni o tem v Glasilu nič omenil, mislim pa, da tudi navedena podružnica zasluži par vrstic. Čast komur čast!

S pozdravom, **Poročevalka.**

DEVETDNEVNICA PRI SV. JOZEFU V JOLIETU, ILL.

Joliet, Ill. — Mesec oktober je posvečen preblaženi Materi Božji kot Kraljici presv. Rožnega venca. Dobri katoličani po celem svetu častijo Božjo Mater na poseben način v mesecu oktobru, s tem, da pobožno molijo sv. rožni venec. Sv. Cerkev sama odobrava in priporoča to prelepo pobožnost svojim vernim.

Jolietški Slovenci se bodo trudili izpolniti željo sv. Cerkve in počastiti našo nebeško mater na ta lep način, namreč s tem da bodo imeli v svoji farni cerkvi sv. Jožefa devetdnevnic na čast Mariji Kraljici presv. Rožnega venca. Devetdnevnic se bo začela, takoj po zaključku devetdnevnic na čast sv. Tereziji, to je 4. oktobra ob pol osmi uri zvečer in se bo nadaljevala vsak večer ob istem času do 12. oktobra. Devetdnevnic bodo vodili č. oo. franciškani iz Lemonta. Takoj po zaključku te devetdnevnic se bo začela še ena, in to bodo vodili č. oo. karmeliti iz Joliet; ta devetdnevnic bo v angleškem jeziku.

Devetdnevnic bo torej najprej v slovenskem jeziku, in potem v angleškem, tako da se bo dala vsakemu faranu priložnost počastiti našo nebeško Kraljico, in sebi za dušo kaj zaslužiti. Med devetdnevnic bo tudi sprejem novih članic v bratovščino sv. Rožnega Venca. In č. o. misijonarji bodo razložili vernikom duševne dobrote in bogate odpustke, kateri so podeljeni onim, ki so člani te bratovščine in vsem onim, katri pobožno molijo sv. rožni vnc.

Verni Slovenci že stoletja in stoletja radi častijo Mater Božjo. Upamo, da se bodo naši ameriški Slovenci, stari in mladi, izkazali kot vredni potomci svojih prednikov, in da bodo med tem časom pokazali svojo ljubezen in spoštovanje do naše najmočnejše priprošnice pred božjim prestolom.

G. Z.

ODKLEJ IMAJO MOŠKE HLAČE ZALIKANO GUBO?

Veliko predpisov za moške obleke, ki imajo tudi svoja navodila, izvira od angleškega kralja Edvarda VII., ki je bil zlasti kot prestolonaslednik merodajen za navodila moških oblek. Tako tudi pravijo, da je zalikana guba na hlačah njegova iznajdba, čeprav je to navodilo nastalo prav slučajno: Ko je Edvard VII. kot prestolonaslednik bival kot gost v Karlovih varih, se je bil na sprejemu tako približal neki žični meji, da se mu je hlačnica raztrgala. Spremljevalec prestolonaslednika je moral čim hitreje pomagati svojemu gospodu: naglo je sešil hlačnico, da je nastala guba — in še drugo hlačnico. Ljudje so videli gubo na hlačnicah in so menili, da je to modna novost. Kar naglo so se oprijeli te mode, ki jo še dandanes uporabljajo.

Primerno darilo za rojstni dan. — Stari Perzijci so imeli navado, da so svojim prijateljem za rojstni dan darovali vrečo moke namesto rož.

SPOMINI NA AMERIKO

Piše dr. Franc Trdan

Na to lepo Marijino božjo pot prihi slednje leto na stotine naših dobrih ameriških rojakov. Ob velikih Marijinih praznikih napolnijo cerkev in griček naokrog. Tedaj je vsa zbrana množica eno samno vere polno srce. Vsi, ki so prišli, zdravi in trpeči, trudni in bolni, pozabijo vsaj za hip prejemilo Marijino podobo zemeljsko gorje. Pesem in molitev, molitev in pesem se vrste venomer. Vse poje in moli, mnogi ne umejo besed, čutijo pa jih v svojih srcih.

Prihajajo pa tudi v manjših skupinah na oddih. Nekaj tednov po vrnitvi iz Amerike sem prejel pismo in tri fotografije slike. V pismu je stalo črno na belem: "Tako se imamo kakor Trdinovi romarji na. Kumu: kuhamo in molimo, jemo in prepuvamo. V Marijini bližini je mir in tiho veselje. Pa tudi Vas se spominjamo in Vas lepo pozdravljamo: Mary Cook, Jožefina Kocin, Mary Kurnik.

Po enournem ogledovanju lemontskih zanimivosti smo se poslovlili od prijaznih oo. frančiškanov in se odpeljali dalje. Pa ne vsi. G. ravnatelj Slapšak se nam je za tri dni izneveril. Z g. sinom Julijem, ki pa se vsled zaposlenosti šele zvečer pripeljal za njim, sta poneli odbrezla daleč proti jugu na obisk k sorodnikom. Zato je g. ravnatelj tisto popoldne prebil v Lemontu. S p. Johnom sta sedela pri čebelah in preresetala vse najmodernejše pridobitve na polju čebelarstva. Oba seveda kot strokovnjaka! G. ravnatelj Slapšak je v mlajših letih celo na Dunaju obiskoval čebelarjeve tečaj. Tudi pisal je že o čebelarstvu. Doma v Šiški pa ima toliko panjev, da jih menda še prešteti ne more.

Medtem pa je naš avto prevozil že dve državi: Wisconsin in polovico Minnesote. V Wisconsinu je bilo še pred tridesetimi leti več kot polovico zemlje pokrite z neprodinim gozdom. Bivoli so se pasli na jugu in zapadu, po pragozdih in prerijah so se klatile tolpe volkov, dočim sta v zasedah lisica in ris prežala na plen. Zato je bila ta pokrajina za Indijance in za belopoltno lovce pravi paradiz. Po letu 1900 pa je prišla sekira, ki je v kratkem iztrebila in izčistila gozdove. Ogromno škode so napravili tudi požari, ki niso bili redki. Njihovi sledovi so še danes vidni; iznad mladega dreva in grmičevja štrle na nešteti krahli visoki in suhi ogoriki, ki spominjajo na žalostno po: gorišče. Da bi država gozdne požare omejila, je na višjih in razglednih točkah zgradila požarne opazovalnice in nastavila vanje gozdne čuvaje.

V Wisconsinu je do 15 tisoč Slovencev; nekateri delajo v šumah in kamnolomih, drugi kopljejo železno rudo ali pa obdelujejo polje. Pravijo, da je v tej državi največ slovenskih farmarjev. Posebno močni sta naselbini v Milwaukee in v Sheboyganu, kjer imajo tudi svoje župnije in prosvetne domove.

Pri mestu La Crosse smo zagledali Mississippi, najdaljšo reko na svetu. Njen 30 m visoki slap je kakor ustvarjen za elektrarno, ki oddaja elektriko ravnokar imenovana indijanska daleč naokrog. "Pozdravljen oče voda — to namreč pomeni beseda — pozdravljen tisočkrat!" sem vzklil, prevzet od radosti in od ginjenja hkrati. Kolikokrat sem že v šoli izgovarjal tvoje blagodejne ime in risal na tablo tebe in tvoje velike pritoke! In zdaj zrem tebe in tvojo razorano strugo, tvoje šumeče valove in

tvoje otoke! Le požuri se in urno skakaj čez brzice, slapove in pragove, sedem tisoč dolgo pot bo še treba prehoditi, predno dospel do svojega končnega cilja — mehikanskega zaliva.

"Kako se imenuje ta reka?" me šaljivo pobara g. kakonik J. Oman.

"Mississippi! Tako se mene učili in tako tudi jaz učim."

"Saj ni res! Reka se imenuje: Em aj, dopel es aj, dopel es aj, dopel pi aj."

Izprva sem ga nekam začuden gledal. Tega imena še svoje žive dni nisem slišal. Ko pa je besedo še parkrat in prav hitro ponovil, sem brž uganil nagajivo zagonetko. Poskušal sem izgovoriti besedo tudi sam. V prvo in drugo je šlo bolj trdo, potem pa vedno bolj gladko. V šaljivi izgovorjavi tiče namreč imena poedinih črk, zato se sliši izprva nekam tuje.

Skoraj vse tisto popoldne nas je spremljal mogočni Mississippi. Zdelo se mi je, da se vozimo po naši lepi Gorenjski ob Savi navzgor. Na levi granitasto asfaltirane ceste se dvigajo z jelovino poraseni hribovi, na desni pa reka, nešteta jezera in močvirja, travniki in polja. Polagoma pa se gozd zopet porazgubi in umakne visoki valoviti ravnini.

Minnesota je poljedelska dežela. Pridelujejo vsakovrstna žita, posebno pa koruzo, pšenico, oves in krompir. Tudi živinoreja je na visoki stopinji. Farmarji izdelujejo razne mlečne izdelke in zalagajo velika mesta s prašiči in drobnico. V severnem delu države pa je še veliko neobdelane zemlje in železne rude. Statistika pravi, da nakopljajo v Minnesoti največ železne rude v Združenih državah.

Po uradnem štetju je v Minnesoti nad 20 tisoč Slovencev. Med prvimi je bil naš svetniški misijonar Friderik Baraga, ki je l. 1853. postal škof Amice, kar je prevzeli g. škof tudi rad vzel na znanje in obljubil, da bo storil, kar bo v njegovih močeh.

Slovesnosti so potekle takole: Že na predvečer so goreli po številnih gričih kresovi, iz številnih cerkva škocijanske župnije pa so doneli slovesno zvonovi v poleten mrak, naznanjajoč slovesnosti, ki jih redko kdaj doživi kaka župnija. Naslednji dan, v nedeljo zjutraj, je bil cerkveni govor o misijonih, katerega je imel misijonar g. Dobovšek. Po maši se je odprla v prosvetni dvorani lepa misijonska razstava, ki je bila posvečena Knobleharjevemu spominu in slovenskim še živim misijonarjem. Razstava je bila predmet velikega zanimanja. Ob 9. je bil sprejem prevz. g. škofa, ki se je pripeljal v spremstvu svojega tajnika g. Prešerna.

Med tem so se zbirale velike množice ljudstva iz vseh župnij spodnje Dolenjske, tako da je bilo ob 10 na prostornem trgu pred župno cerkvijo nad 3000 ljudi, ki so se zgrinjali okrog okusno urejenega altolja. Slovesnost se je začela z govorom prevz. g. škofa, ki je govoril o tem, kaj je gnalo Knobleharja v Afriko med zamorce. Ali razvednost, ali častihlepnost, ali želja za službo? Nobeno od tega, ampak velika in čista ljubezen do Boga in do neumrlih duš. Prav zato pa je vreden, da ga prosimo, vredno pa tudi, da ga posnemamo. Naj nam bo njegov svetniški lik vedno pred očmi. Izredno lepo zasnovani in prepričevalni govor so poslušale množice z največjo pozornostjo. Po govoru je opravil g. škof sv. mašo, pri

čak škofa Trobeca in brat g. Jožefa Trobeca, župnika v Elk Riverju.

G. župnik Janez Trobec je polhograjski rojak. Čeprav je že v dijaških letih prišel k svojemu nepozabnemu stricu, g. škofu, govori vendar tako čisto in neskaljeno slovensko, da ga mora človek nehoti spoštovati in čislati. Slovenski jezik ljubi kot dragoceno svetinjo. Slovenske razmere, prosvetne in narodnogospodarske, pozna do potankosti. Sicer pa to ni čudno! Če pogledaš v njegovo knjižnico, ti postane namah vse jasno in razumljivo. V njej opaziš vso slovensko literaturo od najstarejše do najnovejše. Bogato so zastopane tudi naše znanstvene revije in vsi nabožni mesečniki. Neki gospod mi je mimogrede šepnil: "Škoda bi bilo te knjižnice, če bi po gospodovi smrti prišla v tuje roke." Kot dragocen spominek sem ob slovesu poleg drugih knjig dobil tudi učbenik Caesar, Da bello Galico, bivšo lastnino prevz. nadškofa dr. A. B. Jegliča z njegovim četrtošolskim podpisom.

In kaj je g. župnik kot človek? Ganino dec — dobro srce. Ljubezniv in postrežljiv je do skrajnosti. Delo in skrb so mu sicer posivile lase, vedrosti duha pa mu niso vzele. Med pogovorom mu obraz ožarja rahel smehljaj, ki namah pridobi vsakogar, ki pride z njim v stik.

(Dalje prihodnjič)

Knobleharjeve slovesnosti v Škocijanu

Ljubljana. — 14. in 15. avgusta t. l. je bil Škocijan pri Mokronogu prizorišče lepo uspeli Knobleharjevih slovesnosti. Te slovesnosti niso bile samo veličastna proslava 80-letnice Knobleharjeve smrti, ampak so postale tako rekoč pomemben zgodovinski dogodek, kajti ob tej priliki je bila slovesno izročena prevz. g. škofu dr. Gregoriju Rožmanu prošnja, naj bi bil veliki misijonar Knoblehar prišten blaženim, kar je prevzeli g. škof tudi rad vzel na znanje in obljubil, da bo storil, kar bo v njegovih močeh.

Slovesnosti so potekle takole: Že na predvečer so goreli po številnih gričih kresovi, iz številnih cerkva škocijanske župnije pa so doneli slovesno zvonovi v poleten mrak, naznanjajoč slovesnosti, ki jih redko kdaj doživi kaka župnija. Naslednji dan, v nedeljo zjutraj, je bil cerkveni govor o misijonih, katerega je imel misijonar g. Dobovšek. Po maši se je odprla v prosvetni dvorani lepa misijonska razstava, ki je bila posvečena Knobleharjevemu spominu in slovenskim še živim misijonarjem. Razstava je bila predmet velikega zanimanja. Ob 9. je bil sprejem prevz. g. škofa, ki se je pripeljal v spremstvu svojega tajnika g. Prešerna.

Slavnostno zborovanje

Med tem so se zbirale velike množice ljudstva iz vseh župnij spodnje Dolenjske, tako da je bilo ob 10 na prostornem trgu pred župno cerkvijo nad 3000 ljudi, ki so se zgrinjali okrog okusno urejenega altolja. Slovesnost se je začela z govorom prevz. g. škofa, ki je govoril o tem, kaj je gnalo Knobleharja v Afriko med zamorce. Ali razvednost, ali častihlepnost, ali želja za službo? Nobeno od tega, ampak velika in čista ljubezen do Boga in do neumrlih duš. Prav zato pa je vreden, da ga prosimo, vredno pa tudi, da ga posnemamo. Naj nam bo njegov svetniški lik vedno pred očmi. Izredno lepo zasnovani in prepričevalni govor so poslušale množice z največjo pozornostjo. Po govoru je opravil g. škof sv. mašo, pri

kateri je vsa množica ob spremenju domače škocijanske godbe prepevala ljudske pesmi. Po sveti maši je otvoril domači g. župnik Škoda slavnostno zborovanje. Po pozdravu je pojasnil pomen slavnosti in posebej pomen tega slavnostnega zborovanja: počastiti spomin velikega rojaka in dati priznanje njegovim svetosti, da za prosimo prevz. g. škofa, da se začne razprava za Knobleharjevo beatifikacijo. Nato je dal besedo uredniku Katoliških misijonov, misijonarju g. dr. Gracaru, ki je obširno govoril o Knobleharjevem svetem življenju. Poučaril je, da je sicer Knoblehar živel malo let, toda ta leta je tako dobro porabil, da je v kratkem času zrasel do svetniške popolnosti. Knoblehar je bil velik kot znanstvenik, velik kot misijonar, toda pred njegovo svetostjo obledita naslova "učenjaki" in "misijonar". Knoblehar je bil pred vsem svetnik. Ali ni torej prav, da ga uvrstimo v isto vrsto s Slomškom in Baragom? Govornik je nato vprašal navzoče, ali res hočejo, da se predloži tozadevna prošnja g. škofu. Vsa množica je odgovorila s krepkim glasom: "Hočemo!" Nato je govornik še vprašal, ali obljubijo, da bodo delali in molili za Knobleharjevo beatifikacijo. Zopet je zadonel močan odgovor: "Obljubimo!" Za tem je župnik Škoda prebral prošnjo za beatifikacijo. Gospod škof je izjavil, da sprejema prošnjo z veseljem na znanje. Izjavil pa je, da more začeti razpravo za Knobleharjevo beatifikacijo po predpisih cerkvenega prava samo neapeljski nadškof, ker je Knoblehar umrl v Neaplju, zato bo tozadevno prošnjo poslal nadškofu v Neaplju. Nato je g. škof še s toplimi besedami pozval navzoče in ves slovenski narod, naj goréče moli, če hoče imeti svoje svetnike. Ob 12 je bilo lepo zborovanje zaključeno z Marijino pesmijo.

Popoldne je bila na prostem lepo izbrana in izvedena misijonska akademija, pri kateri so nastopili združeni pevski zbori okoliških župnij, skupine domačinov, dijakov in otrok in salezijanski kleriki z gladne s pevskim zborom in igralci. Posamezne točke so zelo navdušile občinstvo. Akademiji je prisostvoval tudi g. škof dr. Rožman in številni duhovniki.

Proslava se je drugi dan, na praznik, 15. avgusta, nadaljevala. Zjutraj je bila v nabito polni cerkvi misijonska pridnica o žalostnem dušnem stanju poganov. Govoril je zopet dr. Gracar. Verniki so v velikem številu prejeli sveto obhajilo v misijonske namene. Ob 10 pa je bila proslava na prijaznem gričku Stopno v bližini Škocijana, kjer stoji znamenita božjepotna cerkev Matere božje. Ta kraj je bil izbran za proslavo predvsem zaradi tega, ker je sem gori tudi Knoblehar rad zahajal in imel l. 1850 ob svoji vrnitvi iz Afrike to gori govor v navzočnosti velike množice ljudi.

Lepo vreme in Marijin praznik sta privabila k proslavi veliko ljudi. Gotovo jih je bilo kakih 2000. Lepo je bilo gledati od cerkve, kako so hitele od vseh strani procesije ljudi proti vrhu. Sv. maša in zborovanje je bilo na lepi ravni pred cerkvijo. Cerkveni govor in sveto mašo je opravil frančiškanski gvardijan iz Novega mesta, p. Ludovik Dovč. Govoril je o Mariji in misijonih. Po sv. maši je bilo drugo Knobleharjevo zborovanje. Prvi je govoril šolski upravitelj iz Mekinj, g. Janko Malečič, o naši misijonski dolžnosti. V govoru je nanizal mnogo zelo lepih misli o tem predmetu. Neke dijakinja je nato deklamirala lepo pesem pesnika Umka-Okiškega, v kateri pesnik

slika, kako je šla Knobleharjeva mati nekoč ponoči k Materi božji na Stopno in, kako je tam Mariji darovala svojega sina misijonarja. Mnogim so pri tem prišle solze v oči. Za tem je nastopil misijonar g. Dobovšek, ki je pokazal Knobleharja kot naš vzor, katerega naj posnemamo. Želel je posebno to, da bi iz naših družin izšlo še mnogo, mnogo Knobleharjev, ki bi delali Bogu čast, našemu narodu v čast in poganskim narodom v zveličanje. Nato je g. župnik Škoda še enkrat pozval vse, naj si ohranijo globoko v spominu, kar so videli in slišali na teh veličastnih slovesnostih in naj, kot so g. škofu obljubili, res delajo na to, da bo njihov veliki rojak prišel na altar.

Popoldne so se slovesnosti zaključile s petimi litanijami in zahvalno pesmijo.

PROŠNJA ZA KNOBLEHARJEVO PROGLAŠENJE BLAŽENIM

Ob priliki slavnostnega Knobleharjevega zborovanja v Škocijanu pri Mokronogu dne 14. avgusta 1938 se je prebrala javno vpricho ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana prošnja, da bi se uvedla uradna cerkvena razprava za Knobleharjevo proglašenje blaženim. Prošnja se takole glasi:

Prevzeli smo gospod škof! — Naš verni slovenski narod že dolgo goji veliko željo, da bi dobil svetnika svoje krvi in tako postal tudi v tem oziru enakovreden drugim katoliškim narodom. Za dva naša velika moža, škofa Antona Martina Slomška in škofa Friderika Baraga nas je sv. Cerkev že ušlišala in dovolila, da se je začela razprava za njuno proglašenje blaženim.

Iz najgloblje notranjosti pa smo prepričani, da zasluži enako čast tudi naš veliki misijonar in apostolski provikar dr. Ignacij Knoblehar, ki se je rodil tu v Škocijanu 6. julija 1819 in umrl v sveti smrti v Neaplju 13. aprila 1858.

Naše verno ljudstvo je bilo od njegove smrti dalje trajno prepričano, da Knoblehar ni bil samo odličen znanstvenik in velik misijonar, ampak tudi moč izredne svetosti. Tisti, ki so ga od blizu poznali, so že ob njegovi smrti izrekli upanje, da bi mogel kdaj doseči čast oltarja. Skoro vsa duhovščina ljubljanske škofije in več duhovnikov iz drugih škofij je po njegovi smrti izrazila željo, da bi se njegovi častitljivi telesni ostanke prepevali v domovino in pokopali v kaki cerkvi. Njihovi tozadevni dopisi v listih "Zgodnja Dolenjska" izražajo več kot golo spoštovanje. Tudi pozneje se je o Knobleharju vedno govorilo in pisalo z največjim spoštovanjem in priznanjem. Ponovno se je izrazila naravnost želja, da bi se začela razprava za njegovo proglašenje blaženim.

Vse to priznanje Knobleharjevega svetega življenja pa ima trdno podlago. Naj pogledamo katerikoli del njegovega življenja, vedno vidimo, v kako čudovito ravni črti in brez ovinkov je potekalo njegovo življenje. Poznalo je samo dve gonilni sili: čast božjo in zveličanje duš. V podkrepitev teh trditvev prilagamo tej prošnji knjižico, v kateri je navedenih nekaj nadaljnjih dejstev, ki pričajo o svetosti misijonarja Knobleharja.

Z vsem zaupanjem se torej obračamo, prevzeli, na Vas in Vas kot svojega škofa v imenu škocijanske župnije, v imenu slovenskih misijonskih organizacij in misijonskih prijateljev in v imenu vse Slovence prosimo, da to naše prošnjo sprejmete in podvzamete vse potrebno, da se čimprej in uradno začne razprava, da se naš rojak misijonar dr. Ignacij Knoblehar proglasi za blaženega.

MIHAJLO PUPIN

PROFESOR ZA ELEKTROMECHANIKO NA COLUMBIA UNIVERZI V NEW YORKU

OD PASTIRJA DO IZUMITELJA

PREVEL PAVEL BREŽNIK

Ko sem prišel v Cambridge, sem bil gos, ki je taval v megli, toda če bi bil prišel iz angleškega kolegija kot mnogo obljubljeni kandidat za matematični izpit in bi se bil vezal v tem, kar bi mi bili predpisali moji predstojniki, stari običaji in stare navade cambridgeske univerze, ne bi bil našel, da obstoji v tem času v Cambridgeu vodilno gibanje, katerega pomen se ni dal dosti visoko ceniti. Na to se povrnem še pozneje.

Za časa svojih prvihkušenj v Routhovih vezbalnih tečajih sem pogosto mislil na besede svoje matere o strmem in polzskem plezanju navzgor, ki me je čakalo in ki me bo, kot je dejala, vodilo k pravim nebeškim zvezdam. Občutil sem pač strmino, toda zvezd nisem videl nad seboj. Routh je bil velik mojster v matematični tehniki, toda ustvarjajoč genij ni bil. Bil je izvrstni, a ne skladatelj. Njegov glavni smoter je bil, da izvežba dijak v umetnosti reševanja onih nalog, ki so jih običajno dajali pri izpitih. Izpodbujajoči pesniški temelj dinamike pa je manjkal v tem čisto trgovinskem vezbanju. Po mojem mnenju je bila edina zvezda, ki so jo videli njegovi učenci nad seboj, visoko mesto pri izpitih, ta zvezda pa mene ni mikala. Spomnil sem se povesti svoje matere in imenoval sem jo pločevinasto zvezdo. Rad sem imel Routha in zelo sem ga občudoval, občudoval pa nisem cambridgeske metode polaganja temelja za matematično fiziko. Ko je Niven odkril moje razpoloženje, je soglasal z menoj in dal mi je Maxwellovo knjižico z naslovom "Matter and Motion" (Snov in gibanje); ta knjiga je bila zelo majhna, a napisal jo je zelo velik pisec. "Niste se zreli za matematiko v veliki Maxwellovi razpravi o elektriki," je dejal Niven, ko mi je izročil knjižico, "a s to knjižico, ki ima zelo važen predmet, ne boste imeli težav." Prvič je bil priobčen v Ameriki v časopisu "Van Nostrand Magazine."

Nikoli ni noben časopis izvršil izobrazbi večje usluge. V tej drobni in navidezno osnovni knjigi o dinamiki ni bilo samo mnogo pesniške lepote in modroslovnih globlin, temveč tudi mnogo slik o tesni med to temeljno vedo in drugimi deli fizike. Maxwellov opis je zbudil duh raziskovanja in ga izpodbujal. Sedaj se mi je prvič zadelo, da je Routhov sistem spretno sestavljenih dinamičnih nalog samo majhen del zamotane in brezmejne umetnosti, ki se je rodila iz preproste in lepe vede, dinamike, katere je bila prvič ugledala luč sveta v Trinity Collegeu v Cambridgeu. Čudovita umetnost, ki jo je gojil Routh, in jedrnata veda, kot jo je bil opisal Maxwell, oba vodeča cambridgeska "wranglerja" l. 1854, sta mi razjasnila pravi pomen Newtona, največjega velikana med cambridgeskimi možmi, ustvaritelja dinamike. Tu sem spoznal, da sem videl pravo nebeško zvezdo, o kateri je govorila moja mati. Toda brez Maxwellove luči ne bi bil našel Newtonove luči. Pozneje bomo videli, da sta bila Maxwell in Routh zastopnika različnih umstvenih struj v Cambridgeu: Maxwell je bil apostol novega cambridgeskega duha, Routh pa starega. Niven se je rad spominjal mojega prvega obli-

ga pri njem, ko sem mu dejal, da Cambridge brez Maxwella nima privlačnosti zame. Potem ko sem bil prečital Maxwellovo malo klasično delo, sem dejal Nivenu, da moje mnenje vsekakor ni bilo tako smešno in čudno, kot si je predstavljal.

Sedaj je pa že čas, da omenim nekaj drugega. Včasih sem prihajal v Trinity College, da preživim sobotni večer v družbi Mr. Nivena. Neko soboto zvečer sem se sprehajal okoli zgodovinske četverkotnika Trinity Collegea in čakal, da se vrne Mr. Niven v svoje stanovanje od večerne službe božje v kapeli. Skrivnostna luč je v pramenih padala skozi poslikana okna kapele in nebeška godba je prihajala iz nevidnega kora in orgel ter vzbujala moje zanimanje. Stal sem nepremično kot samotna prikazen sredi zapuščenega in mračnega četverkotnika, gledal, poslušal in sanjal. Da, sanjal sem o velikem Newtonu, največjem izmed vseh profesorjev na Trinity Collegeu, in ga videl, kako je stopal pred dve sto leti preko istega trga, na katerem sem stal sedaj jaz, kadar se je vračal od nedeljske službe božje iz kapele, ki sem jo sedaj gledal. Sanjal sem tudi o Maxwellu, drugem velikem profesorju Trinity Collegea, in se spomnil, da sta isti zbor in iste orgle, ki ju sedaj poslušam, izkazala poslednjo čast temu cambridgeskemu velikanu, ko so njegovi zemeljski ostanke zapustili žalujočo univerzo, na njih zadnjem potu v Maxwellovo škotsko domovino. Toda vedel sem, da je njegov duh ostal v Cambridgeu, da za vse čase navdušuje bodoče rodove ukaželnih dijakov.

Sanjal sem o drugih velikih možeh Trinity Collegea. Imel sem občutek, da plava njih duh nad temačnim četverkotnikom in se veseli nebeške luči in glasbe, ki prihajata iz zgodovinske kapele, kjer sta v minulih dneh molila Newton in Maxwell. Zelel sem si, da pride čas, ko bodo moja alma mater, univerza Columbia, in druga ameriške univerze, mogle nuditi tako navdušujoče prizore svojim dijakom, in se spraševal, ali bo ta čas kmalu prišel. Niven mi je pripovedoval tole povest, ki je nudila, kakor je menil, odgovor na moje vprašanje.

Nekega profesorja Magdalene kolegija v Oxfordu je vprašal eden njegovih ameriških prijateljev, kako dolgo, misli, bi trajalo, da se v Ameriki napravi igrališče, enako slavemu igrališču na Magdalen Kolegiju. "Ne vem," je odgovoril profesor, "toda tu v Oxfordu smo potrebovali za to nad dve sto let." Niven je seveda hotel s tem reči, da se trajalo mnogo več kot dve sto let, da se napravi na katerikoli ameriški univerzi ono osredje, ki me je obdajalo na četverkotniku Trinity kolegija tisto pomembno soboto zvečer. Čudoviti čar tega osredja me je zadrževal v Cambridgeu, čeprav sem mislil, da cambridgeski sistem polaganja temelja za matematično fiziko ni zame.

(Dalje prihodnjič)

Čudna postava. — V mestu Salem, Va. se ne sme okrog polnoči noben petelin oglašati; v nasprotnem slučaju mora lastnik petelina plačati \$25.00 globe.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo
Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah
ameriških

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO
Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka
dopolodne na priobčitev v številki tedenskega tečaja

Naročnina:
Za člane na leto \$0.34
Za nečlane na Ameriko \$1.00
Za inoseststvo \$3.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U.S.A.
In the interest of the Order
Issued every Wednesday

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO
Phone: Henderson 3912

Terms of subscription
For members, yearly \$0.34
For nonmembers \$1.00
Foreign Countries \$3.00

83

TEDEN ZA PISANJE PISEM

V Ameriki je lep običaj in navada, da je skoro vsak teden leta posvečen v kak poseben namen, in to velja za vse ljudstvo. Tako imamo: teden za sajenje dreves, teden za varnost proti ognju, zdravstveni teden itd. Za tekoči teden od 2. do 8. oktobra je pa na programu nekaj novega: Teden za pisanje pism ali korespondence.

Glede tega smo prejeli od našega clevelandskega poštarja primerno okrožnico za objavo v listu. Sicer nam je stvar došla že malo kasno, pa vseeno se bo marsikaj izmed naših čitateljev vsled tega članka spomnil, da je res treba že enkrat pisati temu ali onemu.

Mr. James Mangan, živeč v Chicagu, Ill. je spisal za ta važen teden primeren članek; v izvirniku se isti nahaja na današnji Our Page, v prevodu ga pa prinašamo tukaj:

Samo par korakov je do bližnje poštne tržnice, spiši in oddaj torej eno pismo! Vzemij si mali kosček srca in razširi ga na kak papir; o, ta list bo romal tako dolgo pot!

Napiši pismo svojemu očetu ali materi, sestri, bratu, ljubimcu ali ljubici. Ali jih nimaš več rad? Dokaži jim to s pismom! Napiši torej pismo pa jih z njim razočaraj in razveseli na enak način, kakor si bil ti vesel njih zadnjega sličnega pismenega poročila. Le predstavljaj si veselje kako bo naslovljenec oziroma prejemnik pisma vesel, ko bo odprl svojo hišno pošto tržnico, ko bo otvoril tvoje pismo in spoznal tako znano in drago mu pisavo! Človek vedno rad dobiva in prejema privatna pisma, zato spiši tako pismo ta teden in ga oddaj takoj!

Naslovi pismo kakemu že priletnemu sorodniku, ki morda ne bo več dolgo živel, prijatelju tvojega očeta, prijatelju vaše družine, ki je še živi člen med tvojo sedanostjo in preteklostjo. Ne pripusti, da bi ta, tebi draga duša prej umrla predno ji še enkrat ne pišeš. Stori to sedaj z izrazom svoje ljubezni in navdušenja, katerim je določeno še tih par dni življenja. Sedi k mizi in začni takoj pisati!

Pošlji par vrstic onemu pisatelju, katerega povest te je sinoči med čitanjem one pol ure tako razveselila. Piši pismo kartonistu, katerega serialno sliko si danes zjutraj s takim navdušenjem gledal; odpošlji pismo učitelju, ki te je tako navduševal že pred dvajsetimi leti; zdravniku, ki je rešil življenje tvojemu otroku; tvojemu bivšemu delodajalcu ali gospodarju, da mu s tem pokažeš, da je bilo nekaj več med teboj in plačilnim čekom. Bodi človek, napiši pismo!

Morda poznaš kakega moža v javnem življenju, katerega čislaš, v katerega veruješ in kateremu si tako naklonjen. Piši mu par vrstic z izrazom pohvale in navdušenja. Nikakor ne zadostuje, "da si z njim samo v duhu," pokaži ta duh tudi v obliki pisma. Mi vsi ne moremo biti pionirji, križarji ali predsedniki, toda lahko jim pa pomagamo, da ostanejo na svoji poti in jih rinemo do velikega ter slavnega napredka, če vsi vedno govorimo in trdimo "Attahoy!" Odpremite torej "Attahoy" pismo!

Napišite pismo, v katerem naj bo izraženo vaše priznanje do dotednje osebe, navdušenje, zanimanje in hvaležnost. Saj vam vendar ni treba v bistvu DAJATI teh reči, vse to lahko izrazite s črkami v pismu.

Najslajša, najbolj plemenita in najbolj koristna umetnost na svetu je — pisanje pism. Veliki možje n. pr. Washington, Franklin, Lincoln in drugi veljaki vseh narodov so bili redni pisatelji pism. Pišite torej pismo! Rabite za isto: pero, svinčnik ali pisalni stroj. Rabite za to papir te ali ene vrste, ne ozirajte se pri tem, če je pismo pravilno ali slovnično sestavljeno. Besede same na sebi niso tako važne, toda pomen pisma je lep in važen; celo vsaka napaka bo slična stisku dveh rok, vsaka packa na papirju bo pomenila solzo veselja.

Ali pričakujete zopet kako delo? Ali pričakujete kako naročilo? Ali imate morda "biznes" v mislih? Pišite pismo in ponovite to. Vsak posameznik in vsak trgovec je še uspeval, ki se je držal stalnega dopisovanja ali korespondence. V tem oziru res ne morete misliti na kak pogrešek.

Poskusite, pa se vam bo to dopadlo. Pismo vam bo morda doneslo veliko veselje in več razočaranj, ko boste dobili odgovor nanj. Morda boste prejeli nepričakovano pomoč! Vse, kar boste žrtvovali za eno pismo, vam bo tisočkrat povrnjeno; samo 3c za znakmo, pa vam lahko ista donese srečo.

Pišite pismo, pa če tudi v istem omenite: "Attahoy!" "Hvala" ali "Jaz te cenim in ljubim." Pomnite vedno, da pismo samo na sebi ne potrebuje nobenega oprostčevanja!

Razne prireditve Jednotinskih društev

8. oktobra: Plesna zabava Kay boosterjev Canonsburg, Pa. v dvorani društva sv. Jeronima, Strabane, Pa.

12. oktobra: Martinov večer društva sv. Jožefa št. 57, Brooklyn, N. Y. v Slov. Nar. Domu na Irving Ave.

15. oktobra: Plesna zabava društva sv. Patrika št. 250, Girard, O. v Slov. Nar. Domu.

23. oktobra: Kartna zabava (Card party) društva sv. Ge-

novfe št. 108 Joliet, Ill. v Slovenija dvorani.

12. novembra: Plesna zabava Kay Jay boosterjev, Canonsburg, Pa. v dvorani društva sv. Jeronima, Strabane, Pa.

12. novembra: Martinov večer društva sv. Jožefa št. 57, Brooklyn, N. Y. v Slov. Nar. Domu na Irving Ave.

13. novembra: Plesna zabava društva sv. Jožefa št. 108 West Allis, Wis. v Labor dvorani.

23. novembra: 45 letnica družbe Marije Devise št. 60, Pittsburgh, Pa.

Ostala društva, ki imajo to sezono tudi kakšno prireditev na programu, naj nam involijo to naznaniti. Uredništvo.

Vsak katoliški Slovenec (Slovanka) bi moral(a) spadati k naši K. S. K. Jednoti!

Griša Koritnik: ROJAKU ŠKOFU JAKOBU TROBCU

Odšel si v svet, rojak naš, kmet in knez, odšel si v svet oznanjat Blagovest, odšel s prepornim srcem božjega duha, ko David mlad in lep in vzorom zvest, tradicijam domačega sveta.

K Ljubem klical ločene si brate, v Družino skupno vabil si jih vnet—

plemena bela, črna in mulate, kar nosi pisani jih Novi svet. In jezik Tvoj je bil povsod enak:

Dih naše grude, naših polj in lok, ko vonj volčina našega je bil sladak, srebrno žuboreč ko naše Božne tok!

Zavzet je slušal svet Tvoj sladki glas, sozvočen spev prirode in srca: mrmljanje južnih sapic in evelov, smeh gorske bistrice in plač morja—

ubrano pritrkavanje zvonov, zavzet je stulil v tem slovensko vas! In kjer si hodil in učil ljudi, si videl, da ljubezen družji in krepi, da strast ubija, da pogublja greh.

V spoznanju višjem si bil blag pastir vsem razkropljenim ovcom tu in tam, kjer Niagare slap bobni, kjer tih mir

pod Sveto Katarino boža Tvoj očetni hram. Tak gledal svet si, božji pionir,

ki v tihem se spominu danes vračaš k nam, roseč z višav nam božji blagoslov.

Slovenske zemlje Cvet za božji rad, pripravi pri Očetu večno nam spomlad!

—Izseljenski Vestnik, Ljubljana.

Ivan Zupan: NEMIREN, SVET

(Prevod iz angleščine.) Dobri naš nebeški Oče, stvarnik zemlje in neba, k Sebi angelja pokliče in mu to povelje da:

"Zvedel sem novico tako svet nemiren spet je zdaj, pojdi tja in se prepričaj, pridi kmalu pa nazaj!"

Božji se hitro vrne, Stvarniku sporoči to: "O, Gospod, na zemlji v redu, vse je vedno kot bilo."

"Saj Vsemodri si jo vstvaril, si določil rast ji, sad; vse je ondi lepo, krasno, saj tam klije spet pomlad."

"Travniki so vsi zeleni, polja kažejo lepo; zopet bo bogata žetev, videl, zvedel vse sem to."

"Zemljo saj Ti blagoslavljaš, da uspeva in rodi, toda ljudstvo jo z orožjem uničuje in kazi!"

Prvi strel v zadnji ameriški civilni vojni je oddal Abner Doubleday, oče ali začetnik baseball igre. Ta vojna se je pričela in končala na eni in isti farmi. Prva bitka pri Bull Run se je vršila na McLeanovi farmi, general Lee se je pa podal zmagovalcem v McLeanovi hiši.

KONVENČNI PABERKI

Piše urednik

V torek, 16. avgusta me je delegat Mike Semeja vzel s seboj na obisk v bližnjo gilbertsko naselbino. Šla sva skupaj na hribček, takozvani Hopkins park, o katerem se je že večkrat pisalo, kjer je zasajenih tudi nekaj spominskih dreves našim slovenskim misijonarjem v počast. Čul sem, da je stalen obiskovalec tega parka naš znani "večni popotnik" Matija P., ki pridno neguje in zaliva gilbertski kulturni vrt.

Tudi njemu bi bilo umestno zasaditi kako stvar v spomin, ker se tako zanima za naše pravke.

Mimogrede sva šla z Mikom tudi pozdravit domačega župnika Rev. Schweigerja. Pred farovžem na vrtu sem opazil nekega sivolasnega duhovnika, ki je škropil travo. Menil sem, da je to kak upokojeni župnik na počitnicah pri Father Fr. Schweigerju; zvedel sem pa končno, da je to njegov kaplan, mlajši od njega, pa mu je narava tako naglo osivela lase.

Glavna cesta na Gilbert obsega kakih 8 blokov, pa se nahaja na isti nič manj kot 28 gostiln; nekatere zelo pod zemljo, torej cenjenim rojakom ondi ni treba trpeti žeje, če imajo kaj drobiža v žepu.

Načelnik prostovoljne gasilne brambe na Gilbertu je naš rojak in znani trgovec Tone Lopp. Ondi imajo baje boljše brizgalno kakor njih sosedje na Evelethu. Za vsak slučaj ognja imajo gasilci \$1.00 plače za prvo uro, potem pa po 30c. Ni sicer to veliko, toda boljše kot nič.

V trgovini prijazne Mrs. Krsitine Kolar je bila samo njena nečakinja, zato sva jo z mojim spremljevalcem naprej krenila. Bili smo pa potem neki dan pri nji na večerji, toda nam ni bila servira minnesotska "buja," ampak vse kaj drugega. Kristini sem se ponudil za tovarša, če se bo zopet možila.

V sredo 17. avgusta ni mežnar slovenske cerkve zadosti navil ure v stolpu. Ko sem korakal mimo nje zjutraj ob 6., je ura v stolpu kazala 1:45; menda je bila na sedeči stavki?

Za isti dan je bil na oni tabli v zborovalni dvorani označen sledeči jedilni list v angleščini: "Poljske klobase. — Krompirjeva solata. — Fižol." Bile so pa v resnici klobase nekega slovenskega mesarja; drugi dan smo pa imeli evelethski "guljaž."

Dne 17. avgusta zjutraj je bil naš znani jolietški Napoleon zelo presenečen, ko je vstal. — Ne vem, kdo bo šel za botra onim čudnim dvojčkom?

Članice podružnice Slovenske Ženske Zveze št. 19 so se med konvenčno parado imenitno v svojih lepih uniformah postavile! Marsikaj delegat je tem brhkim Gilbertčankam aplavdiral. Tako gre tej podružnici tudi priznanje, ker so na banketu vse naše delegatnje s šopki obdarile.

Tudi možki smo bili tekom konvencije večkrat v rožicah, saj je zato skrbel sobrat Matija Pogorelec, ko je nam pred dvorano delil poljske cvetlice — marjetice in druge; to je storil tudi na postaji, ko se je delegacija vračala domov.

Dne 18. avgusta sta se v konvenčni dvorani spoznala dva domačina iz Cerkljanske

fare; to sta bila delegat John Terselich iz Chicaga in sestra Mrs. Gorishek iz Pittsburgha. Oba sta bila krčena pri enem kamnu, pa sta se sedaj šele prvič v Ameriki videla; zares redek slučaj!

Eden izmed konvenčnih gostov vozil se s svojim avtom skozi Madison, Wis., mi je pravil, da je letos v Wisconsinu sladka koruza tako dobro obrodila, da so jo ondodni farmerji ob cestah ponujali 12 strokov za samo 2c; tukaj v Clevelandu moramo pa samo za 1 strok toliko plačevati.

Med številnimi konvenčnimi gosti sem se sestal tudi s sobratom Mikom Burjo iz Mt. Iron, Minn., članom društva št. 16. Prišel je na Eveleth na obisk, da vidi, če bo konvencija morda kaj burna ob njegovi navzočnosti, pa je bilo vse lepo in mirno.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Postarejevanje važnih listin in dokumentov se vrši s tem da se iste pustijo nekaj časa v črniki kavi.

Gumbi za cerkveno kolekto. Metodistovski misijonarji v Južni Avstraliji sprejemajo z veseljem pri kolektah namesto novcev tudi — gumbce.

Dragocena zbirka gumbov. — Nedavno je neki Londončan prodal nekemu Američanu svojo veliko zbirko vojaških gumbov za znesek \$150,000.

Premožne Japonke nosijo na sebi kar po 9 vrst oblek; zato potrebuje taka Japonka po celotno uro, da se po svojem obleče.

Za izdelovanje preprog rabijo ponekod tudi kozje brade (brke).

Največja preproga na svetu se nahaja obešena v nekem londonskem kino gledališču. Ista je 100 čevljev dolga, tehta 1 tono; dvigniti jo zamore samo 20 krepih mož.

Perzijanci so najboljši umetniki za izdelovanje preprog. Nekateri so tako fino narejene, da se rabi po tisoč vbodiljev in vzlovov na en štirjaški palec.

Umeten glas padanja dežja. Da je mogoče na radio postajah proizvajati primer deževja, se pred mikrofonom meče riž v kosarico obdano z rujavim papirjem; to povzroča glas padanja kapelj.

Običaji na Kitajskem. Poročene Kitajke mečejo kamenje na slona; ako ostane kamen na hrbtu istega, je znamenje, da bodo postale matere.

Ako prideh na Kitajcu na obisk, ne smeš vzeti klobuka z glave, pač pa vzemi proč svoja očala.

Lep zaslužek. — Znani svetovni prvak v boksanju Louis, črnc je v zadnjih 4 letih zaslužil z boksanjem ogromno svoto \$1,363,000.

Prvi smodnik v kaki vojni v Evropi se je rabilo za streljanje v bitki pri Crecy na Angleškem leta 1356 za časa vladanja kralja Edwarda III.

Dolgo ime. — V Kansas City, Mo. se nahaja grški restavrant s sledečim napisom lastnika: James J. Pappathodorokoumountourgeotopoulou. Preštejte črke!

Prosto pivo. — V mestu Bitburg Nemčija, je dala nedavno ondodna pivovarna povodom svoje 100 letnice v mestni vodnjak sredi glavnega trga napeljati pipo, iz katere teče pivo, toda samo ob gotovih dnevih. Občinstvo lahko to pivo zastoj pije.

Varčevanje v Nemčiji. — V svrhu varčevanja s papirjem na Nemškem določa zakon predpisano velikost jedilnih listov po restavrantih.

Trgovina z okostnjaki. — V Chicagu živeči John F. Loneran se bavi že zadnjih 20 let s tem, da dela pod roko človeške okostnjake za razne laboratorije, kajti postavno je to

prepovedano. Cena enega okostnjaka znaša od \$125 do \$150.

Nevarni ščurki. — Brazilski kuhinjski ščurki so tako veliki in nasilni, da napadajo tudi otroke v postelji in se lotijo njih prstov na nogi.

Banana je čudna rastlina; kakor človek vdihava dušik, izdihava kisik in si tvori svojo lastno toploto.

Koliko je zvezd? — Najnovejša astronomska raziskavanja presojajo, da je v vsemirju vsega skupaj kakih 80 milijonov ozvezdij, izmed katerih ima vsako ozvezdje najmanj 1600 milijonov zvezd, oziroma zvezdnih teles. Človeška znatnost pa je tako pomanjkljiva, da doslej z najboljšimi daljnogledi ni zaznala več kakor zgolj eno 40 tisočinko vseh zvezd v vsemirju.

Navada psar, da naredijo par krogov predno se vležejo, izvira že iz davnih let. Ko so živeli divji psi še v džungli, so v visoki travi naredili par krogov da so si na ta način pripravili svoje ležišče. Na to teorijo se naslanjajo naravoslovci.

Velikost nosov pri narodih se vpošteva na podnebje dotične dežele glede vdihavanje zraka. Tako imajo narodi na severu (Škandinavci) podolgate in bolj ozke nosove; nasprotno pa najdete pri zamorcih na jugu bolj male in široke nosove.

Benetke, znano mesto v Italiji štejejo 260,000 prebivalcev. Iste so zgrajene na 117 otokih s 150 prekopov ali kanalov in 378 mostovi.

Trije najlepši razgledi na svetu so: z Beka planote na Libanon in Sirijo v Palestini, pogled na Cashmir dolino v Indiji in pogled na Sredozemsko morje s Taormine v Siciliji.

Sreča v nesreči. Če kdo ves svoj denar zaigra v kazino Monte Carlo, mu vodstvo iste plača železniško vožnjo III. razreda do njegovega doma vsakega mesta v Evropi.

Družba srečne smrti v Varšavi na Poljskem priredi vsako leto v postnem času procesijo po mestu. Člani so obleženi v mrtvaških oblačilih in nosijo goreče sveče v rokah.

V boju s kačami

Voditelj te ekspedicije, ki je trajala leto dni pripoveduje: "Krog petih popoldne je bilo. Sedel sem kraj Amazonске reke, v senci orjaškega drevesa in sem pisal. Povsod je bilo eno samo zelenje in en sam mir, le iz dalje se je čulo brnenje motorja.

Orjaška kača na pasjem jermenu

"Nenadoma zapazim z enim očesom, da se je v travi nekaj zganilo. Pogledam in vidim dolgo, lesketajočo se truplo se počasi plazijo pod travami in se bliža mojim nogam. Zdaj se prikaže ozka, trivoglata, temna glava, ki jezila, se potopi med travo in je komaj za 30 centimetrov oddaljena od mojih čevljev. Kača! Po truplu sodeč, je to mlada kačavelikanka ali anakonda in me lastnika: James J. Pappathodorokoumountourgeotopoulou. Preštejte črke!

Prosto pivo. — V mestu Bitburg Nemčija, je dala nedavno ondodna pivovarna povodom svoje 100 letnice v mestni vodnjak sredi glavnega trga napeljati pipo, iz katere teče pivo, toda samo ob gotovih dnevih. Občinstvo lahko to pivo zastoj pije.

Varčevanje v Nemčiji. — V svrhu varčevanja s papirjem na Nemškem določa zakon predpisano velikost jedilnih listov po restavrantih.

Trgovina z okostnjaki. — V Chicagu živeči John F. Loneran se bavi že zadnjih 20 let s tem, da dela pod roko človeške okostnjake za razne laboratorije, kajti postavno je to

prepovedano. Cena enega okostnjaka znaša od \$125 do \$150.

Nevarni ščurki. — Brazilski kuhinjski ščurki so tako veliki in nasilni, da napadajo tudi otroke v postelji in se lotijo njih prstov na nogi.

Banana je čudna rastlina; kakor človek vdihava dušik, izdihava kisik in si tvori svojo lastno toploto.

Koliko je zvezd? — Najnovejša astronomska raziskavanja presojajo, da je v vsemirju vsega skupaj kakih 80 milijonov ozvezdij, izmed katerih ima vsako ozvezdje najmanj 1600 milijonov zvezd, oziroma zvezdnih teles. Človeška znatnost pa je tako pomanjkljiva, da doslej z najboljšimi daljnogledi ni zaznala več kakor zgolj eno 40 tisočinko vseh zvezd v vsemirju.

Navada psar, da naredijo par krogov predno se vležejo, izvira že iz davnih let. Ko so živeli divji psi še v džungli, so v visoki travi naredili par krogov da so si na ta način pripravili svoje ležišče. Na to teorijo se naslanjajo naravoslovci.

Velikost nosov pri narodih se vpošteva na podnebje dotične dežele glede vdihavanje zraka. Tako imajo narodi na severu (Škandinavci) podolgate in bolj ozke nosove; nasprotno pa najdete pri zamorcih na jugu bolj male in široke nosove.

Benetke, znano mesto v Italiji štejejo 260,000 prebivalcev. Iste so zgrajene na 117 otokih s 150 prekopov ali kanalov in 378 mostovi.

Trije najlepši razgledi na svetu so: z Beka planote na Libanon in Sirijo v Palestini, pogled na Cashmir dolino v Indiji in pogled na Sredozemsko morje s Taormine v Siciliji.

Sreča v nesreči. Če kdo ves svoj denar zaigra v kazino Monte Carlo, mu vodstvo iste plača železniško vožnjo III. razreda do njegovega doma vsakega mesta v Evropi.

Družba srečne smrti v Varšavi na Poljskem priredi vsako leto v postnem času procesijo po mestu. Člani so obleženi v mrtvaških oblačilih in nosijo goreče sveče v rokah.

V boju s kačami

Voditelj te ekspedicije, ki je trajala leto dni pripoveduje: "Krog petih popoldne je bilo. Sedel sem kraj Amazonске reke, v senci orjaškega drevesa in sem pisal. Povsod je bilo eno samo zelenje in en sam mir, le iz dalje se je čulo brnenje motorja.

Orjaška kača na pasjem jermenu

"Nenadoma zapazim z enim očesom, da se je v travi nekaj zganilo. Pogledam in vidim dolgo, lesketajočo se truplo se počasi plazijo pod travami in se bliža mojim nogam. Zdaj se prikaže ozka, trivoglata, temna glava, ki jezila, se potopi med travo in je komaj za 30 centimetrov oddaljena od mojih čevljev. Kača! Po truplu sodeč, je to mlada kačavelikanka ali anakonda in me lastnika: James J. Pappathodorokoumountourgeotopoulou. Preštejte črke!

Prosto pivo. — V mestu Bitburg Nemčija, je dala nedavno ondodna pivovarna povodom svoje 100 letnice v mestni vodnjak sredi glavnega trga napeljati pipo, iz katere teče pivo, toda samo ob gotovih dnevih. Občinstvo lahko to pivo zastoj pije.

Varčevanje v Nemčiji. — V svrhu varčevanja s papirjem na Nemškem določa zakon predpisano velikost jedilnih listov po restavrantih.

Trgovina z okostnjaki. — V Chicagu živeči John F. Loneran se bavi že zadnjih 20 let s tem, da dela pod roko človeške okostnjake za razne laboratorije, kajti postavno je to

Strahotno srečanje

Ze več tednov se potikamo po braziljako-gvajanskih pragozdovih, v srcu deviške divjine ob reki Jary. Nekoč najdemo kačjo kožo v duplini drevesa. Ze smo mislili, da ni nobenih kač. A nekoč sedimo v hiši in tedaj vzkligne preparator Raymundo: "Kača leži v grmičju ob vodi!" — Brž s puško tja, zakaj kačo, ležečo v vodi, težko dobiš. Polagoma se bližamo: resnično je debela, pol drugi meter dolga kača. Izprožim in zadnem.

Boj ob reki

Kača se premetava, da pljuska voda visoko navzgor. S kolom, jo dvignem in vržem daleč na sipino. Kar naglo je pri sebi in v velikem loku skoči k vodi. Spet jo z gorjačo vržem nazaj. Belordeča je, vitka, urna ko podlasica. Raymundo in tovariš kričita, nekdo jo fotografira, jaz jo venomer seganjam na suho. Nekajkrat je ko opica šinila naravnost proti meni. Morda bi kdo dejal, da nas je hotela napasti. V resnici pa ni drugega, ko da se boji in ne ve, ne kam ne kod bi.

Raymundo mi vrže precep, brž zgrabim z njim kačo. Kar močno se zagriže vanj. Nato nekaj udarcev; kmalu jo imamo v kozarcu alkohola. Vse to smo filmali. To je bila prava kača v pragozdu, kjer jih sicer ni, le ondi so, kjer je v bližini kaka reka.

Strupena kača na milu

V svoji indijanski koči smo pri kosilu. Kuhar pravi, da bo pral perilo in potrebuje zato kos mila. Naj si ga vzame iz zaboja, mu pravimo. Tedaj pa iznenada krič groze: Kuhar prihi ti ves prepaden. Da leži na milu kača jarraraca in ga je skoraj ugriznila v roko! Jarraraca je najstrupenejša braziljska kača! Zares: majhen, temen klobčič leži na milu v zaboji. Sežem z dolgo pinceto in dvignem "živo smrt" iz zaboja. Mlada je še, tanka ko peresnik, kratka ko svinčnik, a strupena do smrti. Odlej bo treba v vsak zaboj prej posvetiti. To nam je pokazal drugi primer, ki je težko verjeten

Setan v gramofonu

Pozno je že bilo, povečerjali smo že. Ždimo za tri metre dolgo mizo in pijemo kavo. Na drugem koncu mize je gramofon. Radi bi ga navili, tedaj pravim

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: 508 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joliet 21948; stanovanje gl. tajnika: 8448
Solventnost: 116.71%

Od ustanovitve do 31. julija 1938 znaša skupno plačana podpora \$6,838,304
GLAVNI ODBORNIKI
Glavni predsednik: FRANK OPEKA, 403-10th St., North Chicago, Ill.
Prvi podpredsednik: JOHN GERM, 817 East O St., Pueblo, Colo.
Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKMAN, 196-22nd St., N. W., Barberton, O.
Četrti podpredsednik: GEORGE NEMANICH, Sr., Box 701, Soudan, Minn.
Glavni tajnik: JOSEF ZALAZAR, 508 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomoćni tajnik: LOUIS ZELEZNIKAR, 508 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: MATT F. SLANA, 508 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: RT. REV. J. J. OMAN, 3547 E. 80th St., Cleveland, O.
Vrhovni zdravnik: DR. M. F. OMAN, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR
Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 716 Jones St., Eveleth, Minn.
I. nadzornik: LOUISE LIKOVICH, 9687 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
II. nadzornik: FRANK LOKAR, 4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.
III. nadzornik: FRANK FRANCOIS, 2170 So. 91st St., West Allis, Wis.
IV. nadzornik: MARY HOCHER, 21241 Miller Ave., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR
FRANK GOSPODARICH, 212 Scott St., Joliet, Ill.
MARTIN SHUKLE, 811 Avenue A, Eveleth, Minn.
RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

PROTNI ODBOR
JOHN DECMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.
AGNES GORIŠEK, 5338 Butler St., Pittsburgh, Pa.
JOSEPH RUSS, 1101 E. 6th St., Pueblo, Colo.
GEORGE PANCHUR, R.F.D. 4, Chardon, O.
WILLIAM F. KOMPARE, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA
IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIPA ZALAZARJA, 508 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglašje in naročila pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

DVOJE ODGOVOROV NA NAŠE KONVENČNE BRZOJAVE

V glavni Jednotin urad je dospel dvojje odgovorov na naše brzojavne pozdrave z minule konvencije in sicer se glasi prvo pismo sledeče:

BISHOP'S RESIDENCE
1123 East Superior Street
Duluth, Minnesota

September 1st, 1938.

Mr. John Germ, Vice President,
Grand Carniolian Slovenian Catholic Union,
Pueblo, Colorado.

Dear Mr. Germ:

His Excellency, the Most Reverend Amleto G. Cicognani, Apostolic Delegate to the United States, has written to me asking me to convey to the officers of the K. S. K. J. his deep appreciation of their gracious message sent to him at the time of the National Convention in Eveleth.

His Excellency also asks me to assure you of his prayers for the members of the Union. It is a pleasure to send this message of His Excellency to you and the officers of the Union.

Sincerely yours,
THOMAS A. WELCH.

Drugo pismo se glasi:

DIOCESE OF DULUTH
Office of the Bishop
213 West Fourth Street
Duluth, Minnesota

September 14th, 1938

Mr. John Germ, Vice President
Grand Carniolian Slovenian Catholic Union
Pueblo, Colorado

Dear Mr. Germ:

At the time of the National Convention of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of America at Eveleth, Minnesota, the officers graciously forwarded a message of greeting to our Holy Father. I have just received word from the Apostolic Delegation requesting me to inform you of the pleasure your message gave to His Holiness, and also assure you, the officers and members of your Society of his paternal benediction.

With kindest regards,

Sincerely yours,
THOMAS A. WELCH.

V prvem pismu se po duluthskem škofu zahvaljuje za poslano brzojavko Njega Ekselence apostolski delegat v Washingtonu, D. C., drugo je pa odgovor na poslano vdanostno brzojavko sv. Očetu, ki zaeno pošilja vsem uradnikom in vsemu članstvu naše Jednote svoj blagoslov.

Škof Baraga na oltar!

BARAGOV KREMIT IN PLEMITI ZNAČAJ

Značaj je jasnost načel in zvestoba do njih.

Človeka z močnim in kremenit značajem vse spoštuje. Človeka s plemenitim značajem pa vse ljubi. Mož z vzvišeno miselnostjo in doslednim hotenjem trdno stoji sredi vseh časov zmed, nehoti pa usmerja in vodi tudi druge. Dvakratno to velja o možu, ki je svojo vzvišeno miselnost in svoje dosledno hotenje vpregel v službo Kristusu in Cerkvi. In tak mož je bil naš Baraga.

Baragova jasnost načel

Kdor prebira Baragove življenjepise ali tudi že njegova pisma, takoj opazi veliko jasnost njegovega mišljenja. Preprosto, jasen način gledanja na življenje in posamična življen-

ska vprašanja mu je bil v veliki meri že prirojen, a si ga je tudi zavedno izpopolnjeval. Z jasnostjo in doslednostjo je gledal tudi to, pri čemer se človeku najraje skali duhovni pogled in zamegli dušni vid: na svoje nepopolnosti; na to, kar je v njem bilo še nedograjenega; na to, kar je bilo treba odstraniti iz duše, popraviti in dopolniti. Njegov dunajski dnevnik nam kaže, kako je imel tudi v svojo notranjost uprt pogled, — in sicer že v študentovski dobi, ko je človek navadno še ves zunanji, površen in trenuten. Še ko ni nič mislil na duhovski stav, ampak se je v bodočnosti gledal kot trebanjskega graščaka, ki bo morda nekoliko nastopal tudi v javnosti; že takrat si išče pravih in jasnih smernic in odlaga mladostno nečimurnost.

Ko pride pod vpliv in v du-

hovno žolo svetega Klementa Dvoraka - Hofbauerja, se mu življenjska načela še bolj jasni. Pač že tedaj je dobil spoznanje, ki ga je zapisal pozneje na svoj škofovski grb: Unum est necessarium. Sprid-čo prodirnosti njegovega duhovnega pogleda izgubijo trebanjska graščina, nevesta, družinska sreča, življenjska zločnost ves svoj čas. Vse to se mu sesuje; nad ruševinami svetnega upanja se mu pa užge vse višji vzor: duhovnik božji bom.

Ko se odloči za božjo službo, zagleda nova življenjska načela. To niso več njegove človeške spoznanje, ampak načela Kristusa in Cerkve. Poslej Baraga neha biti iskalec; že je našel življenjski biser, vreden, da zanj vse drugo zamenja.

Spes aeternitatis mu je v vsem postala vodnica.

Baragova zvestoba načelom

Ob grobu mu je dejal prijatelj in zaupnik, duhovnik Edward Jacker: "Naš škof ni bil eden od tistih, ki se mudijo pri praznih domišljijah in sanjah in letajo od rožice do rožice. Ukvarjal se je s tem, kar je stvarnega. Kadar se je za kaj odločil, se je tistega lotil s tako silo, da ga nihče ni mogel več odvrniti."

S spoštovanjem stopi človek v pisarno šmartinskega župnišča, ki je nekoč bila Baragova kaplanska soba. Prav tako prevzame človeka špoštljivost, ko je v metliški kaplanski sobi in si misli: Tu je Baraga molil, premišljeval, pisal, dajal ljudem navodila in nosil svoje trpljenje. V obeh sobah se je odigravala tragedija mladega duhovnika, ki se bori zoper zlo in zoper ovire. Duhovska načela je vedno zvesto hranil; pri dušnem pastirstvu mu je stal pred očmi nebeški Dobri pastir, kakor je sestri Amaliji večkrat dejal in kakor nam govori tudi njegova lastnoročna, skrbno izdelana slika Dobrega pastirja.

Ko se pa Baragi zasveti nov vzor: vzor misijonarja v severni Ameriki, gre z njemu lastno zvestobo za njim. Zapusti domovino in v njej prijatelje; zapusti domačo družino, predvsem svojo sestro Amalijo; loči se od Evrope, civilizacije in od vsega, kar civilizacija nudi, in gre v hladno, zapuščeno, malo obljudeno in odlnjudo indijansko divjino. Zanj, za graščakovega sina, je bilo bivanje po borihih misijonarskih barakah, čestokrat tudi v nesnažnih in zatohlih indijanskih vrvah, še bolj težavno. Njegovo življenje je potekalo v bedi in pomanjkanju, navadno tudi najnujnejšega ni imel. Med belimi priseljenci, večkrat pa tudi med Indijanci, je imel nespravljive sovražnike. Vrh tega si je še prostovoljno odpovedal, v čemer si je mogel. Vseh osmero evangelijskih blagrov se je izpolnjevalo na njem, ker je nosil vs njihovo težo na sebi. Sam sebi ni bil nič, ampak je gledal le na Boga in na dušo. "Delo in svetost," tako so označevali njegovo življenje. Praktično usmerjeni Pirc se je jezil, ker ga ni mogel prav nič navdušiti za gospodarske zadeve.

Da je bil Baraga spoznanim krščanskim, duhovskim in misijonarskim načelom tako zvest, je — poleg naravnega spoznanja in navdušenja — krepla nadnaravna milost. Ponižno in zaupno je hodil k njegovim virom. Že z Dunaja je ljubil in častil presveto Evaristijo. K evarističnemu Zvečljariju in Prijatelju je hodil po razsvetljenje in moč, pa tudi po tolažbo in pomirjenje, kadar se mu je življenje vzvalovilo in oko zasolilo. In to ni bilo enkrat! Odorator et meditator. Pred zoro je vstal, da se je potem dve ali tri ure pomudil v premišljevalni molitvi. Vedel je, da brez red-

ne meditacije, skrbno in vestno opravljene, ni ne osebnega posvečenja, ne prajilne dušnopastirake usmeritve, pa tudi mnogo manj uspehov. Zjutraj je klical milost na to, kar je čez dan delal.

Trpeči Kristus mu je posebno mnogokrat stal pred očmi. Pobožnost križvega pota mu je bila mila in ljuba, da jo je vpeljal, kjer je takrat še ni bilo. Bog ve, kolikokrat je spremljal Odršenika na štiri-najstih postajah njegovega trpljenja! Indijanci, ki so ga poznali, so pozneje pripovedovali našemu rojaku o Simonu Lampetu, indijanskemu misijonarju, da je včasih vso pridigo, ko je govoril o Kristusu, vsem trpljenju, pretakal solze in jok.

Mnoge opore za zvestobo do vzorov mu je dajala tudi zvestoba božji previdnosti. Iz njegovih pisem večkrat zveni ta zvest; kar vidi se, kako mu daje pogum, tolažbo in moč. Častil je božjo previdnost in vanjo zaupal, zato ni bil osramočen. Bil je zvest Bogu, Bog pa njemu.

Baraga plemenit značaj

Lepa in urejena notranjost mora lepo prosevati tudi na zunan, v vsem govorjenju, vedenju in nastopanju. Pri Baragi je lepo prosevala, zato so bile množice njegovih misijonarskih vernikov tako navdušene zanj; zato so ga okoli Gornjega jezera vsi tako cenili; zato so imeli celo drugoverci za posebno čast biti njegovi poznanci ali mu izkazovati usluge.

Po svoji naravi je bil nekoliko temperamenten, občutljiv in razburljiv. Kakor apostolu Petru, tako je tudi njemu temperament tu ali tam visoko pljusnil. Pravijo, da iz njegovih ameriških pisem, ki jih je pisal kot škof, ko je bil v zadregi za duhovnike ali za druge nujne misijonske zadeve, temperament kdaj prav burno zaveje, — seveda v službi dobre stvari. Vendar se je znal tako čudovito obvladati, da je bil njegov nastop miren in ljubezniv, dostojanstven in urejen. Govoril je mirno in preudarno, preudarne in dostojanstvene so bile njegove kretnje; celo iz njegove pisave se javljata red in notranji mir. Nedavno umrli bivši ljubljanski župan Graselli ga je kot gimnazijec videl, ko je prišel kot novo posvečeni škof v domovino po duhovnike in misijonsko podporo in se je oglašil tudi na gimnaziji; zapomnil si ga je predvsem kot izredno ljubeznivega, dostojanstvenega moža.

Baraga je bil gentleman v najlepšem smislu besede. Bila ga je sama plemenitost. Plemenitosti je pričakoval tudi od drugih. Če je kdaj ni našel, je bil vidno razočaran in užaložen. Včasih je to kar povedal in kdaj s tako pritožbo čudovito vplival. Neki hotelir, kateremu je očital ne-taktnost do drugih, ga je kleče prosil odpuščanja.

V svoji plemenitosti je Baraga pozabljal nase in gledal, da je bilo drugim prav. Misijonar Čebulj vse življenje ni mogel pozabiti, kako mu je ob njegovem prihodu v Ameriko Baraga nesel večji del prtljage do saultskega pristanišča in kako ga je ob škofovski vizitaciji pognal spat v postelj, sam se je pa zavl v svoj ponošeni površnik in legel na trda tla. Baraga je pri svojih sodelavcih pazljivo gledal vse njihovo prizadevanje in njihove žrtve. Prav zato je za svojega marčketškega naslednika predlagal na prvem mestu Mraka, ki je garal med Indijci in si ni dal miru, ne pa morda svojega najozgega zaupnika Jackerja, četudi je bil vnet in vreden duhovnik. Mraku je hotel dati najvišje priznanje, ker ga je leta in leta gledal v najtežjem delu. Druga našega rojaka,

misijonarja Čebulja, je tudi prav zato imel tako rad, ker si ni v misijonarskem delu dal miru.

V notranji miselnosti in v zunanem ponašanju je bil Baraga — kakor ga je označil neki protestant, "vzor moža." Laiki, ki to stran duhovnikov še prej opazijo kakor stanovski tovariši, so ga občudovali v njej. Pri duhovskem in misijonarskem delu mu je pomagala dobivati srca za Boga. Nebeška lepota hoče tudi na zemlji lepo odsevati.

Ko je bil Baraga na vseh svetnikov dan, leta 1853, v cincinnatski stolnici posvečen za škofa, mu je govoril Škof Spaulding iz Louisvillia. Za vodilo govora je vzel besede iz tretje Mozesove knjige: "Tisti pa, ki je veliki duhovnik med svojimi brati in je olje maziljenja bilo izlito na njegovo glavo, ki je bil posvečen, da se oblači v sveta oblačila, naj ne hodi s svetega mesta, da ne oskrni Gospodovega svetilišča; kakrni olje svetega maziljenja njegovega Boga je na njem." Baraga, posvečen za duhovnika v ljubljanski stolnici in za škofa v daljni deželi Ameriki, svojega svetega poklica nikdar ni izgubil izpred oči; njegova duša nikoli "ni šla s svetega mesta," nikoli "ni oskrnila Gospodovega svetilišča." Zato pa je delal tako velike reči v svojem življenju.

Dr. Fr. Jaklič.

George M. Adams: Različne roke

Nekoč sem zrl drvarja v gozdu kako krepko je s svojimi rokami vihtel sekuro na deblo drevesa, ki je kmalu padlo. Čudil sem se tem močnim rokam, ki podirajo mogočne smreke, da si s tem služijo vsakdanji kruh. To so pošteni in marljive delovne roke.

Nedavno me je povabil eden izmed mojih prijateljev k sebi na obisk. Za iznenadenje mi je prinesla njegova žena takoj pokazati svojega novorojenca. Držala ga je z nasmehljajem v svojih nežnih rokah in v zavesti, da mi kaže svoj najdražji zaklad na svetu. Pri tem sem se spominjal lepih rok moje pokojne matere, ki so me pestovale, božale in delile kruh; baš te roke so me tudi blagoslovljale, ko sem umirajoči materi zatisnil očesa. Te roke so najbolj pomembne, ker držijo ves svet po konci.

Prilika je nanesla, da sem opazoval farmerja, ko si je vračajoč s polja brisal znoj z obraza. Tudi te roke so važne, ker pripravljajo človeštvu kruh.

Ker sem prijatelj umetne godbe, sem večkrat opazoval mojstra Kreislerja, ko je imel s svojimi rokami gosli pod oblastjo. Njegovi prsti roke so na goslih proizvajali tako čarobne melodije, da prešinejo vsakemu srce.

Tako sem tudi opazoval umetnika-slikarja, ko je s svojimi čopičem ustvarjal na platno upodobljajočo krasoto narave, ali sliko pokrajine. Te roke so znale po svoje misliti in čutiti. To so roke umetnikov.

Potem so še različne druge roke: mehanika, stenografa, bolničarke, zdravnik, ribiča, klerka v prodajalni itd. Vse so koristne; vse pomagajo izboljševati svet, vzdrževati družine, pošiljati mladino v šolo in roke, ki pomagajo tudi nesrečnikom.

So pa nasprotno tudi roke, ki razburjajo ves svet, ki povzročajo žalost in srčno bol na milijone osebam, ki širijo strah, dvom in obup onim, ki so bili navajeni miru, varnosti, smeja in veselja. To so roke grabežljivcev ali poželjivcev. Te roke grabijo iz žepov in rok revnih ljudi in od takih, ki bi morali imeti več koristi od tega, kar za druge pridela-

jo. Te roke grabežljivcev se vedno tresejo in hočejo imeti vedno več in več dobička za to, česar niso nič naredile.

Današnji svet divja v svoji zmedenosti in hudoobji vlad tega, ker hoče pridobiti več ozemlja od svojega bližnjega naroda dasiravno nima do istega lastninske pravice. Mogoče hočejo imeti koristi od dela, kakoršne spadajo v prvi vrsti delavcu. Dalje hočejo dobiček pri špekulaciji, kjer mora nekdo trpeti izgubo. Ali si morete misliti bolj črne in nič-vredne roke kot so roke grabežljivca?

Kolika razlika med takimi rokami in rokami usmiljenega Samarijana, ki je pomagal svojemu bližnjemu na noge in mu obvezal rane. Njegove blagoslovljene roke so delale ne-sebično in samo dobro, roke sebičnežev in grabežljivcev pa povzročajo hudo in slabo.

Naše roke pišejo in slikajo zgodovino našega življenja. Samo en dotik kake dobre in mile roke, povzroči človeku gor-koto v telesu in moč v srcu. Roke grabežljivcev so pa koščene in krvave, ker tlačijo in morijo one, ki si ne morejo pomagati.

V moji sobi visi pomembna slika z imenom "Roka, ki pomaga." Ako bi ljudstvo današnje dobe imelo samo take vrste roke, bi ne poznal svet gorvoric o zopetni vojni in vseh depresij bi bil konec. Toda vse to je sama utopija, morda pa tudi ne? Saj vendar svet obstoja iz mene in tebe! —

Problemi priseljenca

Prostovolni brezplačni odhod siromskih inozemcev

Vprašanje: Neki priseljenec, ki je še vedno inozemec, živi v Združenih državah že 15 let. Je brez posla in siromak ter bi se rad povrnil v stari kraj, ali nima denarja za vožnjo. Ali bo ameriška vlada plačala za njegovo pot?

Odgovor: Po zakonu, ki ga je kongres sprejel meseca maja leta 1937, je Department of Labor upravičen plačati potne stroške za siromske inozemce, ki prosijo za prevoz v staro domovino. Pa je vseeno koliko časa so že v tej zemlji. Treba je pa poudariti, da se takim inozemcem ne bo nikdar več dovolilo povrtni se v Združene države.

Poroka edino v svrhu, da se zasigura priseljeniška viza

Vprašanje: Ali je res, da inozemka, ki se poroči z ameriškim državljanom v svrhu, da mora dobiti izvenkvotno priseljeniško vizo, potem pa, ko se je povrnila v Združene države živi sama zase, je podvržena deportaciji?

Odgovor: Zakon, ki je bil sprejet od kongresa dne 14. maja, 1937, upravičuje deportacijo inozemcev oziroma inozemk, ki so si priskrbeli izvenkvotno oziroma prednostno priseljeniško vizo s tem, da so se poročili z ameriškim državljanom oziroma državljanke samo v svrhu, da si olajšajo zakonit prihod v Združene države. Take osebe bi bile podvržene deportaciji, ako se dokaže, da poroka ni bila sklenjena v dobri veri, da je torej le navidezna. Dejstvo, da inozemka žena ni šla živet skupaj s svojim ameriškim soprogom, bi utegnilo služiti za dokaz, da je poroka služila le v svrhu vize. Ako soprog po pristutitvi navidezne žene iztoži sodno razveljavljenje te poroke, bi žena v takem slučaju postala podvržena deportaciji.

Veterani svetovne vojne nimajo več naturalizacijskih olajšav

Vprašanje: Ali je oni zakon, po katerem inozemci, ki so siužili v ameriški vojski tekom svetovne vojne, morejo zaprositi za naturalizacijo brez prvega papirja in brez plačila navadnih pristojbin, še vedno v veljavi?

Odgovor: Naturalizacijske olajšave za vojne veterane so prenehale dne 25. maja 1938. Sedaj mora tak veteran zaprositi za državljanstvo na enak način, kakor vsakdo drugi.

Ameriški državljan, ki se udeležuje volitev v inozemstvu

Vprašanje: Ali ameriški državljan zgubi svoje državljanstvo, ako odda svoj glas v kakih volitvi v inozemstvu?

Odgovor: Toliko senat, kolikor poslanska zbornica sta sprejela vsak svoj zakonski predlog, ki je določal zgubo ameriškega državljanstva za one osebe, ki so se udeležile kakih volitev ali plebiscita v inozemstvu. Bila je pa razlika med predlogoma obeh zbornic in ni prišlo do sporazuma pred odgoditvijo zasedanja. Ta stvar pride bržkone pred prihodnji kongres.

Državljanški izpit za postarane kandidate

Vprašanje: Nekdo mi je rekel, da ne stavljajo na proslilca, ki je čez 50 let star, nikakih vprašanj glede njegovega znanja o ameriških zadevah oziroma glede njegovega znanja angleščine. Ali je to res?

Odgovor: Res je, da je poslanska zbornica sprejela zakonski predlog, ki je oproščal državljankega izpita one inozemce, ki so čez 50 let stari in so prišli zakonito v to deželo pred dnem 5. februarja 1917. Senat pa ni ničesar ukrenil v tem pogledu. Dosledno vsi prosilci za naturalizacijo se morajo podvreči državljanškemu izpitu ne glede na svojo starost, z drugimi besedami morajo pokazati, da znajo govoriti angleško, podpisati svoje ime in odgovoriti na nekoliko enostavnih vprašanj o ameriški vladi in zgodovini; v nekaterih državah morajo tudi dokazati, da znajo čitati angleško.

Zopetna pridobitev državljanstva

Vprašanje: Rodila sem se v tej deželi leta 1901. Moj oče se je naturaliziral leta 1915. Leta 1920 sem se poročila z inozemcem, ki še danes ni ameriški državljan. Ali sem jaz ameriška državljanica?

Odgovor: Zgubila ste svoje ameriško državljanstvo, ker ste se poročila z inozemcem pred dnem 22. septembra 1922, ko je prišel v veljavo zakon, da poroka ne spreminja več državljanstva. Prav zlahka pa morete zopet postati državljanica. Ni za vas treba ne prvega papirja, ne dokaza o vašem bivanju v Združenih državah; morate pa imeti dve priči in plačati \$5 za svoje državljanstvo spričevalo.

V ENI URI

Kaj vse se zgodi v eni uri v civiliziranih državah sveta? Po najnovejši statistiki se rodi v eni uri 5440 ljudi, umre jih pa 4630, 20 parov se poroči, 85 se jih pa loči. V eni uri izgubi življenje 15 ljudi od zločinskih roke. Ljudje popijejo v eni uri 1,500,000 litrov vina, približno toliko piva in 50 milijonov skodelic kave. Pojede na 3.6 milijona ton mesa, za kar je treba zaklati 35 tisoč glav goveje živine, dalje 30,000,000 hlebec kruha in 2.4 milijona hlebec.

V eni uri se pridobi iz zemlje 156,420 sodov petroleja in tretjina tega se porabi za benzin. Premoga se nakopiže v eni uri 22,000 ton. V eni uri se predela 10,000 centov bombaževine in 3,000 centov volne v blago. Avtomobilske tovarne izdelajo v eni uri 700 novih avtomobilov, 176,000 ton tobaka se porabi v eni uri za cigarete in cigare in ljudje pokade v eni uri za 80 milijonov din. tobačnih izdelkov. 114,000 brozjavk gre na vse strani sveta v eni uri, pisem in dopisnic pa 1,141,600,000. Na poštini se plača v eni uri blizu poldrugo milijardo.

STRAŽNI OGNJI

ZGODOVINSKA POVEST

SPISAL FRANCE BEVK

Eden izmed biračev je pristopil, dva sta pripravljala palice in ogledovala dolgo kamenito klop pred hišo. Andrej ni trenil z očesom. Ko mu je Marko odpasal pas in ga je drugi hotel zgrabiti za roke, se je izvršilo nekaj strašnega v njem. Njega, sina svobodnjaka, ki se mu je nekoč birač odkrival na cesti, so hoteli sleči pred ženo, pred otrokoma, pred očmi matere in sestri, in ga tepsti. Slišal je krik žene in jok otroka. Nič več ni vedel, kaj se godi v njem in okrog njega. Občutil je da se ga roke dotikajo na nesramen način... Udaril je z rokama, da sta birača padla po tleh. Nato je videl kako so ostali birači divje navalili nanj. Okrenil se je, uziiral tla in sekirino toporišče... Hip, nagel ko blisk, se je držal sekiro v rokah in jo je zavijtel. Krvava sekira mu je padla iz rok. Vodja biračev je ležal s preklano glavo pred njim. Birači so se bili razbegnili v bojazni, da vseh ne pobije. Zdajci, ko je Andrej zaslišal obupen jok svoje žene, strahotni krik materin, preplašene klice sestre, se je zavedel...

"Andrej, kaj si storil!" Prepad je zija pred njim. Vedel je, da ne bo odpustjenja ne zanj ne za njegovo družino. Vse grozne posledice hkrati je videl pred seboj. Ko divje pošasti so plesale pred njegovimi očmi... Zatemnila so vse. V tem mraku strahotnih predstav bi se bil zgrudil. Prijel se je za glavo in sedel na tla. Zdajci bi se bil vdal, se dal pobiti, pretepsti, vleči na tlako, vreči v ječo.

Liza je bila kljub grozi in žalosti budna ko zver. Sprva je pokleknila predenj in položila svojo glavo na njegova kolena, a z enim očesom ni pozabila gledati, kaj delajo birači. Nenadoma je opazila, da se bližajo znova. Zgrabila je moža in ga tresla.

"Vzeli te bodo; o, vzeli te bodo!"

Andrej se je zavedel. Dvignil se je, ni vedel, kaj naj stori. Žena je mislila nanj.

"Beži, Andrej! Beži, da te ne dobijo! Mi bomo že živeli. Ko bo drugače, se vrneš... Beži, Andrej!"

Andrej je videl sulice med drevjem. Pred njim je ležal ubiti birač, mlaka krvi je tekla od njega in se mešala s prahom. Bilo mu je jasno. Bežati mora, pustiti dom, mater, ženo, otroka... Bog ve, če se bodo še kdaj videli...

Ni bilo časa misliti. Slišal je vpitje žene: "Beži za hišo, nato v hrib! Ne smejo te dobiti, ne prideš več iz ječe... Vzemi jopič." Videl je kako mu ponujajo jopič klobuk... Popadel je vse, kar so mu dajali; gorjačo in sekiro, malo in putrih za vodo...

"Beži, so že tu! Andrej; o, Andrej!"

Andrej se je ozrl še enkrat, nato je planil za hišo. V tistem trenutku so se bili približali birači in obstopili mrliča. Liza se je postavila prednje, kakor da s svojim telesom varuje beg moža.

6. Mesec dni za tem, ko je zbežal Andrej in so mrtvega birača odnesli, je stopil v hišo tuj potnik beraču podoben. Poprosil je kruha in mleka, se oziro izbi in po obrazih, nato je povedal, da prinaša od Andreja pozdrav. "Kje je?" je vdrhtela Liza. "Rešen je," je dejal tujec, ki ni natančnejšega ni hotel povedati. "Dejal je, da vas obišče, kadar bo mogel."

"Oh, naj ne hodi, kakor bi ga rada videla," je vzkliknila Liza.

"Birači ga iščejo. Trideset tolarjev ponujajo za njegovo glavo. Kolikrat so me že klicali na grad!"

Dva dni za tujcem so prišli birači. Pozvali so spet Lizo na grad in jo mučili s vprašanji, kje je Andrej. Liza je odgovarjala na vsako vprašanje, da je pobegnil iz sobe, po hodnikih in ji pokazati pot iz gradu.

"Moj Bog, ali je to pravica!" je vzkliknila Liza. Nato je nemo strmela predse in ni več znila besede. Morali so jo peljati iz sobe, po hodnikih in ji pokazati pot iz gradu.

Sele na poti domov se je zavedela. Udarci je bil biraček. Niso imeli več doma, lakota in pomanjkanje sta grozila. Dvakrat hudo je bilo, da je bila ko jo Andrejčevemu begu zadelo Liza. Njega očeta nesreča, ki ga je potrla. Poginila sta oba konja, ki sta mu služila kruh. Prodajal je hišo z vrtem in kupil kočjo v bližini Šturij, tam, kjer naredi cesta, oster ovinek. Komaj se je bil preselil z ženo v novi dom, je ta zbolela in umrla. Ostal je sam s srebrniki, ki so mu ostali od izkupička, s kravico, ki jo je za silo preredit.

Liza se ni upala domov. Spomnila se je na očeta in šla k njemu v težki uri. Ko se je izplačala na njegovih prsih in mu potožila, je gladil njene lase, brisal njene solze in dejal skoraj tiho: "Liza, pridi k meni! Pridite k meni vsi! Bomo že živeli, če je volja pravičnega Boga."

Te besede so dale Lizi nove moči. Letela je domov in povedala grozno novico skoro z nasmehom v obrazu. Bila je vesela, da je bil Andrej rešen. Vse drugo je rada prevzela na svoja ramena.

Liza je bila mati, predvsem mati. Bolj nego žena in gospodinja je bila mati. Če bi ji bil kdo vzel materinstvo, bi ji nič ne bilo ostalo.

Andrejka je ljubila s tiho ljubeznijo. Nikoli bi se ne bila glasna poganjala zanj. Če bi ga bila ženska, ki je bila stopila v njuno ljubezen, prevzela, bi bila trpela, očitala nikoli. Bila je vajena sprejemati vdano vse, kar je prišlo. Šla bi bila z njim, če bi jo bil peljal v najhujšo bedo. Njena tiha ljubezen je izžarevala ob njem ko luč, ki nikoli ne ugasne.

V hipu, ko je prvega otroka privila nase, je spoznala, da je cilj njenega življenja dosežen. Imeti otroka, izžarevati vanj svojo ljubezen in v svojo skrb... Ta občutek je rasel v njej vedno silneje. Ko je zaužejala drugo dete, je materinsko žustvo v njej zraslo nad vse drugo.

Ljubila je moža, tega si tajiti ni mogla in ni smela. Toda, če bi ji bil kdo dal na izbiro otroka ali moža, bi bila zgrabila otroka in bežala z njima.

V strašni noči, ko je Andrej begal po gorah, skozi gozdove, da ga ne najdejo zasledovalci, je bila Liza privla otroka na prsi in vso noč ni spala. Dotikljaj otrok ji je dajal moči in poguma. Ko ji je potrdil oče, da njeni otroci najdejo strehe pri njem, se za drugo zmenila ni. Skoraj je pela. Če bi bil kdo pogledal globoko v njene oči, bi bil mislil, da je zblaznela.

Otroka sta bila zdajci njeno edino bogastvo. Morala ju je ohraniti pri življenju. Bila je ko zver, ki čuva in hrani svoje mladiče. Le preko njenega mrtvega trupla bi bili prišli do njih. Preselila se je z njima iz doma v gaju zelenih dreves v bedo in revščino. Krivila je hrbet na njivah in v roboti, da sta le imela otroka jesti.

Bila je še mlada, vendar se je njeno telo upognilo. Njeni ud-

je so bili suhi, obraz postaran. Obseval jo je svetniški izraz, iz oči ji je sijalo morje ljubezni in žalosti. Smejala se ni nikoli razen svojima otrokoma, da jima je čarala veselje na obraz, kadar jima ni imela dati kaj jesti.

Dom v gaju zelenih dreves je dobil novega gospodarja. Grajski so prodali posestvo. Izkupiček je shranil plemič; svoj delež sta dobila tudi cesar in sin ubitega. Dom je kupil Jurij, ki je bil izstopil iz biraške službe. Saj so pravili, da so slišali v hipu, ko je bil ubil Andreja birača, renjati je dala denar, prodala hišo v Svetem Križu in se preselila v Log. Tonca in Cilka sta se stisnili z blodno materjo vred v Jernejevo bajto k Lizi.

Barbka se ni umirila. Zmagoslaven občutek, ki jo je objel tedaj, ko je stopila v hišo, v katero je želela priti, je kmalu ugasnil. Videla je v duhu človeka, ki bega po tujini, če ni že umrl, in ni od njega nobenega glasu. Spoznala je, da tisto, kar se ji je izpolnilo, ni bilo njena želja. Oglasila se je vest in z njo bolečina srca, ki ji ni vedela zdravi- la. Svojega moža ni ljubila, v tem trenutku se je začela porajati v njej celo mržnja do njega.

Ljubila je konja. Kljub ugovoru moža in svarilom matere je dirkala včasih po cele dneve po Vipavski dolini. Če se je oprijela dela, je delala ko blazna, da je deklet niso dohitevale.

Koče pri ovinku pri Šturijah se je ogibala. Kadarkoli je privozila do nje, je poglala konja v divji dir. Ni se ozrla.

Liza nikoli ni pogledala v gaj, kjer je preživela prve dni svoje sreče. Sovraštva ni poznala, hiše in njenih prebivalcev se je ogibala kot zla. Kadar je videla črnolasa žensko, ki je kot čarovnica podila konja po cesti, se je vselej zgreznila vase. Nekaj strahotnega, gorje oznanjujočega je velo od te ženske.

Jurij je občutil, da ga žena mrzi. Včasih ga je bolelo in jezilo, da bi bil zavpil in jo udaril. Tolažilo ga je le, ker je vedel, da človeka, za katerim blodi njena duša, ni v deželi in ga nikoli več ne bo. Če se prikaže, ga čaka ječa. Ljubil jo je še vedno, prenašal njene muhe, čakal, da pozabi... Bil pa je mrk, zaprt vase. Soseščina ga ni marala, ne on sosesčine.

Radi samote in jeze je včasih očital Ančuli: "Gizdavo kako ste vzredili." Ančula nikoli ni pozabila, da

je postala Barbka proti njeni volji njegova žena, in mu je še bridkejšega trpljenja priželela.

"Jaz sem ti jo branila. Ti si hotel njenega strupa."

Jurij je vedel, da starka govori resnico, zato je molčal. Počil je bič, konj je zarežgal pred hišo. Vstopila je Barbka, se nasmešnila, sedla in mu iztegnila nogo.

"Odveži mi čevlje!" Jurij se je sklonil in ji odvezal jermene na čevljih.

7. Teško leto tisoč štiri sto sedem in sedemdeseto. Znamenje sulice, prestola in dveh sekiric. Sulica je bila biraška, ki se je v strah podložnikov prikazovala na cestah. Na prestolu pa je sedel rimsko-nemški cesar Friderik, plemenitega obraza in milih oči, velikega nosa in jeznih ustnic. Dvoje sekiric je pomenilo boj. Kmetje niso zaman trepetali ob tej razlagi študentov, ki so vsako leto potovali skozi deželo in si z vražami služili ležišča in kruha. Na drugem prestolu je sedel sultan Mohamed, poglavar Turkov, s fanatičnim obrazom pesjanja; košati brki so mu opletali lica, nos in brada sta mu silila skupaj.

Tega človeka je žejalo po krščanski krvi. Hrumel je iz globoke Turčije na zapad, vedno na zapad in jug. Lesene in slamate hiše so postale turški kresovi, starci so zevali v ranah, cerkve so bile izropane, žene in otroci so romali v sužnost. Krščanski vladar Friderik ni branil svojih podložnikov pred Turki, tepel se je z ogrskim kraljem Matijo Korvinom. Beneška republika je po južnih deželah pobirala vinar turškega davka še od hlapcev in dekel, vojska pa se je skrivala za zidovi, kadarkoli je prišla nesreča.

Leto dveh sekiric. Stražni ognji na vrhuncih gora, jezdeci po dolinah, obupni klici na pomoč. Ljudje niso mogli verjeti. Bežali so z živino in otroki, se skrivali po gozdovih in na višinah. Kri in ogenj sta popisala Kras in Vipavsko dolino z grozovitimi črkami.

Liza je bila zbežala s svojima dvema otrokoma visoko v gore in še ji je bilo preblizu Turkov. Več dni in noči je čuvala nad njima, ju grela na prsih, jima šla daleč po hrano, da ju je preživela in ohranila. Ozirala se je na Furlansko ravnino... Od Gorice do Tilmenta je plamenelo ognjeno

morje. Turški ognji so goreli visoko pod nebo. Ljudje so jokali od žalosti in groze; že ob pogledu na tolikšno bedo.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Botanik ponesrečil

Na Triglavu, tik pod vrhom, se je smrtno ponesrečil 75-letni planinar in botanik Rajko Justin iz Ljubljane. Nenadoma mu je postalo slabo, omahnil je in se zgrudil čez skalo na bohinjsko stran, kjer je obležal na mestu mrtve. Rajko Justin je bil po poklicu učitelj ter je učiteljeval v Črnomlju in Strekljčevu v Beli Krajini, nato v Vremenu na Krasu, v Trebeljnu na Dolenjskem, in končno do prevrata v Trnju na Krasu. Od tam se je vrnil v Ljubljano in je bil dodeljen univerzitetnemu botaniškemu institutu, kjer je deloval do upokojitve leta 1925. Bil je odlični rastlinoslovec in nepoboljšljivi planinar. Na Triglavu je bil 45krat.

Vodovod za Suho Krajino
Iz Suhe Krajine poročajo: O vodovodu za Suho Krajino je bilo že dosti govorjenja. Sedaj so se začela tudi dejanja. Kakor kaže, so si Kranjčani doslej pomagali le s kapnico, poslej bo to drugače. Dela za

Leo Zakrajšek

GENERAL TRAVEL SERVICE, INC.
302 East 72nd St. New York, N. Y.

POTNIŠKA PISARNA, ZASTOPSTVO
PAROBRODNIH DRUŽB... NO-
TARSKI IN DRUGI POSLI V ZVEZI
S STARIM KRAJEM.

Cene denarnih pošklic:			
Za \$ 5.00	200 Din.	Za \$ 6.35	50 Lir
Za \$ 11.00	500 Din.	Za \$ 12.25	100 Lir
Za \$ 22.00	1,000 Din.	Za \$ 25.50	500 Lir
Za \$ 45.00	2,000 Din.	Za \$ 57.00	1,000 Lir

Pošiljamo tudi v U.S. dolarjih. — V slučaju tujnosti izvršujemo nakazila po brzojavnem pismu in direktnem kablju.

VLOGE

v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000 po Federal
Savings & Loan Insurance Corporation,
Washington, D. C.
Sprejemamo osebe in družine
vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6335 St. Clair Ave. HEnd. 5670
Cleveland, Ohio

VAŽNO ZA VSAKOGA

KADAR pošiljate denar v stari kraj; KADAR ste namenjeni v stari kraj; KADAR šelite koga iz starega kraja; se obrnite na nas.
KARTE prodajamo za vse boljše parnike po najnižji ceni in seveda tudi za vse izlete.
Potniki so s našim posredovanjem vedno zadovoljni.

Denarne pošiljke izvršujemo točno in			
v JUGOSLAVIJO			
Za \$ 2.55	100 Din.	Za \$ 4.35	100 Lir
Za \$ 5.00	200 Din.	Za \$ 12.25	300 Lir
Za \$ 7.50	300 Din.	Za \$ 25.50	500 Lir
Za \$ 11.45	500 Din.	Za \$ 57.00	1,000 Lir
Za \$ 23.00	1,000 Din.	Za \$ 112.50	2,000 Lir
Za \$ 45.00	2,000 Din.	Za \$ 167.50	3,000 Lir

Navedene cene so podvržene premembu, kakor je kurz. Pošiljamo tudi denar brzojavno in izvršujemo izplačila v dolarjih.

V našem lastnem interesu je, da plačate nam, predno se drugje poslužite, za cene in pojasnila.

Slovenic Publishing Co.
(Glas Naroda—Travel Bureau)
216 West 18th St. New York, N. Y.

Naročila za stenske koledarje "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" za l. 1939

sprejemamo do 1. novembra 1938

Na tisoče ameriških Slovencev naroči vsako leto STENSKI KOLEDAR "Amerikanskega Slovenca" svojim domačim, ali prijateljem in znancem v stari kraj. Naročite ga tudi VI. Koledar stane s poštnino samo 20 centov, kar lahko pošljete v Money order, znamkah ali gotovini. Zraven pošljite pravilni naslov in ko bo koledar izšel, ga bomo odpravili na dani naslov.

Naročila sprejemamo za JUGOSLAVIJO in vse druge dele sveta. Le za Italijo ne, ker tam je dostava slovenskih tiskovin zelo netočna. — Naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD,
CHICAGO, ILLINOIS

Ameriški državljani imajo prednost pri delu

Ako želite postati državljan
spoznajte ameriške postave!

Najbolj točna, zanesljiva in vsa potrebna vprašanja
dobite pri

"Ameriška Domovina" SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Cena tej najnovejši knjižici je samo 25c.

Pri naročilu pošljite znamke ali money order.

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vred naše dolgotrajne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize, in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

EEP In Line

With the Kay

Jay Boosters. Action

and More Action Means Success!

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

BOOST THE CAMPAIGN! ... BOOST KSKJ SPORTS!

JOIN KSKJ'S

March To

Progress! Fall In!

Boost KSKJ Sports!

ANNE'S 30th JUBILEE PROGRAM
ACCLAIMED FINEST OF YEAR

Waukegan, Ill. — Sunday, Sept. 25, was indeed a red-letter day for the members of the St. Anne's Society, No. 127, who celebrated their 30th anniversary as an organization on that day. More than 400 people, members and their friends, crowded the Mother of God School Auditorium that evening to witness some of the finest talent prevalent in this group, in one of the best programs of the year.

The day was begun with a High Mass at 8 o'clock, at which time all members received Holy Communion in a body. In the evening a buffet supper was served, followed by community singing, the program and dance. The Rev. Father Hiti and Frank Opeka, supreme president, were among the guests present, also the eight members who were among the organizers that started the St. Annes on their way 30 years ago. All eight, Agnes Setnikar, Louise Merlak, Jennie Sedej, Mary Sebenik, Mary Gerjol, Jennie Varsek, Gertrude Celestnik and Frances Drobnik, wearing lovely corsages of fall flowers, graced our head table. Miss Mary Cepon, president of the lodge, who acted as toastmistress, introduced the speakers and entertainers and in behalf of the membership presented each with a small gold cross and chain. Both Father Hiti and Mr. Opeka gave short, inspiring talks, congratulating the members on the good work they have accomplished in the past and urging them to continue, and asked the young members to take active part in the affairs of the group.

The program was unique in the fact that so much of the younger element was represented in songs, dances, and dramatic work. However, the "hit" of the evening came at the last when an original "bathing beauty contest" was presented with 15 of our "beauties" on parade. To my mind, nothing ever provoked so much laughter as this novelty, which was a complete surprise.

The entire audience was led in community singing, which served to put one in just the exact frame of mind. After the program the crowd danced to music in the Slovenian strain.

CALL SODALISTS
TO JOIN PARISH
JUBILEE PROGRAM

Waukegan, Ill.—The young ladies of the Blessed Virgin Sodality are requested to meet in school at 10:30 a. m. to attend in a body the Solemn High Mass and banquet commemorating the 35th anniversary of the Mother of God Church on Sunday, Oct. 9.

The regular monthly meeting scheduled for Monday, Oct. 10, has been postponed to Monday, Oct. 17. At this meeting arrangements will be made for the annual card party sponsored by the sodality.

Remember also to return the answers to questions for the prize quiz contest at this meeting.

which was enjoyed immensely. This was all under the arrangement of a committee who worked hard for the past four weeks to put this over, and we can justly say that their efforts were well rewarded.

The committee, chairmaned by Miss Mary Cepon, was composed of Jennie Jesenovec, Marion Prime, Mary Svete and Frances Terchek, and assisted by Marie Drassler, Margaret Grom, Marion Golob and Frances Jarc.

Many thanks to all who helped in any way to make the 30th anniversary a memorable one, and we hope that at some time we, too, may be able to reciprocate in the same way the help and co-operation given to us at this time.

Scribe.

WAUKEGAN PARISH CELEBRATES
35TH ANNIVERSARY SUNDAY

To Bless Plaque in Memory of the Late Rev. John Plevnik, Organizer

Waukegan, Ill.—The parish of the Mother of God will celebrate the 35th anniversary of its founding on Sunday, Oct. 9. At 11 a. m. the Rev. M. J. Butala will bless the memorial plaque and celebrate Solemn High Mass.

The deacon will be the Very Rev. Benedict Hoge, O.F.M., commissar of the Franciscan Fathers in Lemont; the subdeacon will be the Rev. Michael Cepon, theologian at Mundelein Seminary and native son of the Mother of God Parish.

The jubilee sermon will be delivered by the Rev. Matthew Setnikar, S.T.D., who was born and raised in the Mother of God Parish, and who was recently appointed to West Allis, Wis.

The Rev. Father Butala, who is now pastor of St. Joseph's Church in Joliet, only recently completed nine years of faithful and brilliant work in the pastorate of Mother of God Church. Most of the organizations, improvements on buildings, and the fostering of new life in the parish is due directly to his unceasing and careful labor in Waukegan among the people of Mother of God Parish. A year ago he inaugurated a junior high school under the auspices of the parish, under the direction of His Eminence, the Cardinal. The people of the jubilee parish will be happy and honored to welcome him again as the celebrant of their Anniversary Mass.

The parish was organized by the Rev. John Plevnik in 1903. In his honor the memorial plaque will be erected in the rear of the church on jubilee day. This plaque is the gift of organizations belonging to the parish. The present school and gymnasium was the work of the Rev. Francis Azbe, who was pastor from October, 1915, to 1929. His predecessor for four years was the Rev. Joseph Stukel, now pastor of Assumption Church in Chicago.

The present school, including the junior high school, is taught

STEVES' CYO BAND
MERITS BOUQUETS

Chicago, Ill.—Bouquets are in line for the St. Stephen's CYO parish band, for it presented a very good concert here recently, and its followers are looking forward to another program soon.

It was recently announced that the band was invited by the Lemont Council of the Knights of Columbus to play for the Columbus Day celebration Oct. 11, evening. This is an indication that the band is meriting recognition.

The Stephens' harvest party, recently announced, will be a gala affair held from Oct. 7 to 16. Dancing, card parties, prizes, fun, music and all to make a real indoor festival are scheduled. Ladies' Night is Oct. 11, Graduate Reunion Party Oct. 12, Men's Night Oct. 14, topped off with the Harvest Party on Oct. 16.

Scribe.

Eveleth Kay Jays Meet
As Boosters Re-OrganizeDANCE INITIATES
CANONSBURG'S
FALL PROGRAM

Canonsburg, Pa.—The Canonsburg Kay Jay Boosters are all set to open their fall program this coming Saturday night, Oct. 8.

The program as previously announced will open with a dance to be held at the St. Jerome's Home, and scheduled to start at 8 p. m. Furnishing the music for the occasion will be that famous Rockin' Rhythm Band of western Pennsylvania fame, or better known as Lee Barrett. This orchestra has gained wide popularity and should provide some real fun for the evening.

This dance is expected to draw from many points of western Pennsylvania and especially from Pittsburgh, Ambridge, Presto, Beaver Falls, Aliquippa, Bridgeville, and Girard and Bridgeport, O.

Canonsburg will welcome all guests from these localities, as the Jays are always happy to play guests to the many friends who are not KSKJ members. Come all and enjoy another good time at Canonsburg!

The committee has worked hard to make this affair another great success, and as planned it should turn out to be the best dance that the Canonsburg Boosters have ever planned.

The Page Must Top!

Our Page is Your Page!

The Page Must Lead!

Joseph Primozech, Prexy of Group, Promising
Action

Eveleth, Minn.—A newly re-organized KSKJ Booster Club held its first meeting Tuesday, Sept. 27, in our church hall. A large, enthusiastic group attended.

George Brince, supreme officer, explained to the boosters the benefits which the KSKJ organization offers to the booster clubs. In view of this fact, those present decided to keep this a strictly KSKJ club, and endeavor to gain new members into the organization.

Officers for the coming year were elected as follows: Joseph Primozech, president; John Postudensek, vice president; Louis Intihar, secretary; Molly Strahan, treasurer; Dorothy Udovich, reporter.

The following were named by the president as a board of trustees: Pauline Primozech, Louise Ellersich, Math Miller.

The president named the following committees to take over the work for the coming year: Membership, Frances Debevec;

Dorothy Udovich.

PARTY EVELETH KAY JAYS TO
MARK SUCCESS OF CONVENTION

Eveleth, Minn.—The local committee which staged the program for the recent KSKJ convention was so pleased with the outcome of the confab and its incident sidights that it marked the success with a free party Sept. 24, to which all Eveleth KSKJ members were invited.

The City Auditorium, where

the get-together was held, was packed to capacity and everybody had a good time. The party included free dancing, free ice cream and pop for the younger Kay Jays, and beer and ham sandwiches for the seniors. Only four barrels of beer were consumed.

Peter Mourin and Mrs. Peter Kapsh were in charge of the general arrangements, while the convention kitchen committee, under the supervision of Mrs. F. L. Muhich and Mrs. Rudy Intihar, prepared a delicious lunch.

The committee appropriated \$100 for this free party.

GIRLS FAVOR
VOLLEY BALL

Chicago, Ill.—The girls of St. Stephen's Parish are going in for volley ball in a big way, judging from the entry lists. It is reported that the teams are being sponsored by various KSKJ lodges, which means that it will be another flag for KSKJ sports.

PLAN FALL DANCE

Youngstown, O.—The SS. Peter and Paul Cadets have just completed plans for their first dance of the fall season, Oct. 9.

Tee Ross and his Rippling Rhythm Orchestra will provide popular dance tunes for dancing in the parish auditorium at 421 Covington St.

Peter Janic, chairman of the dance committee, announces that dancing will be from 9 to 12 and refreshments will be served during intermission by the club members, who will act as hosts for their numerous friends.

Assisting Mr. Janic on the committee are Michael Kratozil, Frank Husic and Joseph Zitnik.

Open Your Eyes--
Then Remember

Pittsburgh, Pa.—Keep your eyes open and on the lookout for the date of the Great West Roundup, billed as one of the finest shows to grace a stage. The show to be presented by the Pitt KSKJ Booster Club for the benefit of St. Mary's Assumption Church will be a great production, according to plans being made.

John C. Golob, chairman of the performance committee, is busily engaged writing the show and promises nothing but the best. He is being assisted by Louis Kompere, Frank Sumic and John Golobic Jr.

Frank J. Lokar, chairman of music, is lining up the grandest number of songs appropriate for this type of production.

The Pitt Booster committee and members in general are giving their fullest co-operation, which all promises a banner affair. Members of the Booster Club will form the cast.

All KSKJ members, from far and near, are requested to watch for further announcements.

LEVY FOR EXPENSES

Pittsburgh, Pa.—Members of Blessed Virgin Society, No. 50, will be assessed 25 cents each, the amount being payable in October or November, according to the ruling of the society.

In return for the assessment, levied to cover operating expense, each member will receive an admission ticket to the program billed for Nov. 23 as a means of marking the 45th anniversary of the founding of the society.

NEWBURG LASSIES
FORM CIRCUIT

Cleveland (Newburg), O.—After three weeks of bowling, the St. Anne's, No. 150, bowlers have now formed the following teams, based on averages for that period:

Katy's Kozy Korner: Albina Russ, Mary Debelak, Mary Gliha, Mary Zmarzly, Frances Globokar, captain.

Slovenian National Home: Jean Godec, Frances Miklavcic, Mary Urbancic, Steffie Miklavcic, Theresa Gliha, captain.

Norwood Appliance & Furniture: Alice Opaskar, Ann Russ, Ann Winter, Blanche Miklavcic, Rose Papesh, captain.

Dr. Perko Physicians and Surgeons: Frances Sray, Theresa Ferfolia, Antonia Zupan, Antonia Sray, Angela Winter, captain.

Frances Globokar recently clipped the pins for a 203 game and a three-game total of 503. She claims that she wasn't excited, but the girls know better. Yet it must be a grand feeling to hit one's first 200 marker.

As a gift for her recent birthday, Mrs. Antonia Zupan received a new bowling ball from her husband Mike. In return, it is rumored, he expects to see or hear about some high games bowled by Mrs.

GIVE Your Heart a Trip--for a Few Cents

Editor's Note: The Post Office Department has designated the week of Oct. 2 to 8, inclusive, as National Letter Writing Week.

It's only a few steps to the nearest mail box—write a letter! Take a little chunk of your heart and spread it over some paper; it goes, ah, such a long way!

Write a letter to your mother or father, to your sister, brother, sweetheart, loved ones. Are they dear to you? Prove it with a letter! Write a letter and give them the same thrill you had when you last received that same kind of a letter. Think of the joy of opening the mail box and drawing out a warm envelope enriched with old familiar handwriting! A personal letter—it's good to get one. So send one—write a letter!

Write a letter to the aged relative who hasn't many days to live, the friend of your father, the friend of your family, the one surviving link between your own present and past. Don't wait for that dear soul to die till you act. Act now with a message of love to cheer those last few days on earth. Sit down and start writing!

Write a letter to the author whose story gave you that delightful half hour last night. Write a letter to the cartoonist whose serial strip you avidly devoured this morning; to the teacher who inspired you twenty years ago; to the doctor who saved your baby's life; to your old employer to show him there was something more between you than a pay check. Be a human being—write a letter.

There's a man in public life you admire, believe in, rave about. Write him a letter of praise, of encouragement. To be "with him in spirit" is not enough—show your spirit

with a letter. We can't all be pioneers, crusaders, presidents—but we can help those brave men stay on the track and push through to a grand and glorious success if all we ever say is "Attaboy!" Write an "Attaboy" letter!

Write a letter and—give. Give praise, encouragement, interest, consideration, gratitude. You don't HAVE to give these things; but the real letter is the one you don't HAVE to write!

The sweetest, gentlest, and most useful of all the arts—letter writing. Great, grand characters like Washington, Franklin, Lincoln, and the greatest men of all nations, have been regular letter writers. Write a letter! Write it with pen, pencil or typewriter. Use any kind of paper, any kind of spelling or grammar. It doesn't matter how you say it, and it doesn't even matter what you say; its beauty, its gold lies in the pure fact that it's a letter! Each mistake is another handclasp; every blot is a tear of joy.

Do you see a job? Do you smell an order? Is your mind on business? Write a letter. Then write another letter. No business, no individual, built on the "write-a-letter" rule ever failed. Because you simply can't fail, if you write a letter.

Try it, you'll like it. Great joy and many surprises are in store for you. You'll get letters back. You'll get help from unexpected sources. All that you gave in your letters will be returned to you a thousand-fold. For a letter is a 3-cent investment in beautiful good fortune.

Write a letter! Whether you say: "Attaboy!" "Thanks!" or "I love you," always remember: a letter needs no excuse! remember: a letter needs no excuse!

FOR GOD, HOME AND COUNTRY

By FATHER KAPISTRAN

The two great labor-letters, "Rerum Novarum," by Leo XIII in 1891, and "Quadragesimo Anno," by Pius XI in 1931, underwent parallel receptions in this country.

Long before Leo's Encyclical in 1891, a powerful organization had been founded in our country, called the Knights of Labor.

At first it had assumed the character of a secret society; but, after a conference with Catholic authorities, its master workman, Mr. T. V. Powderly, had the statutes revised to eliminate from its laws anything which might offend Catholics.

The United States bishops, in general, were friendly toward it thereafter; not so in Canada, where the archbishop of Quebec condemned the order because of its mysterious character.

The same archbishop even procured a censure from Rome against the Knights of Labor, specifying the secret nature of the union.

In America, Cardinal Gibbons saw a weapon for good in the Knights of Labor, because its 730,000 members could regain rights for workmen.

From then on, Cardinal Gibbons sought Rome's approval upon the Knights of Labor, reminding the Vatican that no oath was required in it, no obligation to secrecy imposed in regard to ecclesiastical authority, no blind obedience to its heads, no hostility against religion.

On the contrary, its grand master was described as a practical Catholic, a stranger to Freemasonry, ready to correct its statutes to satisfy the Church authorities.

The Cardinal also pointed out that there was no hostility against civil authority in the order.

Most inspiring, in the light of the consequent encyclical, was Cardinal Gibbons' plea to

the Pope to correct abuses against the labor class: "No one can deny the existence of the evil and the need of a remedy."

It is inspiring to read the Cardinal's memoir, justifying strikes, condemning violence, and championing social justice.

Rome refrained from condemning the Knights of Labor: "One may for the present tolerate the society of the Knights of Labor, but the words in it, hinting at socialism and communism, must be corrected, so that the words express only the rights given by God to man, or rather, other union rights, those acquired by lawful means, and by respecting the rights and property of each."

Three years later, the great encyclical on the rights of labor, "Rerum Novarum," was issued by Leo XIII.

The careful attitude, however, of the Canadian bishops toward the Knights of Labor did serious harm to the Knights of Labor as a cause for good, and made the public misunderstand the encyclical of the Pope.

There is a parallel to this case in our own day: Certain organizations for the good of workmen are so unjustly described as communistic that every union for the unskilled laborer is looking upon with suspicion by Catholics at the expense of just wages, hours, and laboring conditions.

Saddest of all, Pope Pius XI's encyclical, "Quadragesimo Anno" is either misunderstood or not read at all.

But the workman's duty persists: He must unionize; he must Catholicize the unions; he must strengthen against Catholicism.

We shall never be forgiven for our neglect of the workman and his rights if our neglect is prompted only by the fact that we dislike a certain organization of workmen.

MARY MAGDALEN BOWLERETSELECT

TO ORGANIZE BOOSTER CLUB

Bridgeport, O.—The St. Barbara's Society, No. 23, and St. Anne's Society, No. 123, will have a meeting in the Boydsville Hall for the purpose of organizing and booster club composed of both societies here in Bridgeport, and to participate in the athletics, entertainment and social work of the societies. Therefore, all the members, young and old, are asked to be present at this meeting, which will be held Sunday, Oct. 9, at 3 p. m.

Plans will also be made at this meeting for a dramatic play, which is held every year on Thanksgiving Day, and in which both young men and women take part. Ludwig Hoge

PITTSBURGH SPARES

John Golobic Jr. (one of the pigeons) is mixing up his football with bowling—"Skits" and Pitt. Molly Sumic already tested the alleys with her elegant, unexpected manner of slipping that somehow or other gives her big scores. "Chink" Frank Kompare, after a year's absence, has joined the bowlers, and promises to have his wife join the bowlerets. Matt Ve-

PROCEEDINGS OF 19TH GENERAL KSKJ CONVENTION HELD IN EVELETH, MINN., AUG. 15-21, 1938

(Continuation)

(24) That the Supreme Finance Committee be composed of the following: The supreme president, the supreme secretary, the chairman of the Board of Trustees, and three members elected by the convention. The Finance Committee shall select its own secretary.

Motion made and seconded that the above resolution be approved. Motion carried.

(25) That the salaries of the supreme officers remain the same.

Motion made and seconded that the above resolution be approved. Motion carried.

(26) That there be sent to Bro. Edward G. Bayuk of Eveleth, Minn., general chairman of the convention committee, a letter expressing the gratitude of the convention and its individual officers and delegates for the hospitality which Bro. Bayuk, his committee, the members of the Eveleth lodges, the mayor and the other officials and citizens of the city of Eveleth have extended to the delegates and convention visitors; that Bro. Bayuk in turn convey to those others named herein the above expression of our gratitude.

Motion made and seconded that the above resolution be approved. Motion carried.

(27) That there be sent to St. Joseph's Parish in Joliet, Ill., the following message:

"The Nineteenth Regular Convention of the KSKJ in session at Eveleth, Minnesota, regrets deeply the untimely death of our and your spiritual director, the Rev. John Plevnik. And since we know that your parish bear the same sentiment, we therefore send our deepest sympathies and assure you that beloved deceased will be remembered in our prayers and will forever remain in our memories."

"XIX General Convention of the KSKJ."

Moved and seconded that the above resolution be approved. Motion carried.

(28) That there be sent to Mrs. Anna C. Vertin in Joliet, Ill., the following message:

"The Nineteenth Regular Convention of the KSKJ feels that there is something lacking in our present General Convention. We feel the absence of that humble soul that had warmed the hearts of all in his presence. We feel that with his premature death our Union lost one of her best workers in the field of fraternalism."

"Accept, therefore, from our Convention our deepest sympathy. Rest assured that his honored memory will forever remain with us."

"XIX General Convention of the KSKJ."

Motion made and seconded that the above resolution be approved. Motion carried unanimously.

(29) That there be sent to Rev. Louis Pirnat, pastor of Holy Family Church, Eveleth, Minn., a message expressing the gratitude of the convention for the hospitality he has so graciously extended to the convention officers, delegates and visitors.

Motion made and seconded that the above resolution be approved. Motion unanimously carried.

Supreme Vice President John Germ thereupon called a ten-minute recess at 4:40 p. m.

selich is grand company with his thrilling bowling, featuring the "pretzel ball."

Session reconvened at 4:55

p. m.

Supreme President Opeka presents to delegates Mr. Anton Zbasnik, supreme secretary of the JSKJ, who addressed the delegates and extended to them the greetings of his organization.

Report of Bro. Frank Banich, athletic commissioner, read. Motion made and seconded that the report be accepted as read. Motion carried.

Motion made and seconded that the convention appropriate a sum of money to compensate the commissioner of athletics, Frank Banich, for his work in the past four years. Motion carried.

Motion made and seconded that Bro. Frank Banich, athletic commissioner, be paid \$25 per year for the past four years. Motion carried.

Motion made and seconded that the reports of the supreme officers as published in the Glasilo be accepted as given. Motion carried.

Report of committee on athletics made by the Rev. Matthias Butala, chairman. The committee recommends:

(1) That the commissioner of athletics be hereafter known as the director of athletics and recreation of the KSKJ.

(2) That the field of activity of the Athletic Board be extended to include all youth movements, as well as athletics and recreational activities.

Moved and seconded that the above first and second recommendations of the committee be approved as read. Motion carried.

(3) That the director of athletics and recreation be elected as one of the members of the Supreme Committee.

Moved and seconded that the above resolution be approved. Motion carried.

(4) That an appropriation of money to carry on athletic developments in the KSKJ be provided from the General Expense Fund.

Motion made and seconded that the above resolution be approved. Motion carried.

(5) That the director of athletics and recreation shall conduct and perform all duties pertaining to his office under the supervision and direction of the Supreme Committee. That he may be removed from office in the same manner and for the same cause as any other member of the Supreme Committee.

Motion made and seconded that the above resolution be approved. Motion carried.

Motion made and seconded that the above resolutions of the athletic committee be adopted and that these resolutions and the bylaws of the Athletic Division as presented by the athletic committee be printed with the regular bylaws of the Union. Motion carried.

Motion made and seconded that the salary of the commissioner of athletics and recreation be fixed at \$25 per year. Motion carried.

Motion made and seconded that the convention send to Sister Veronica Kolenko, who is confined to the hospital in Eveleth as a result of an automobile accident, a basket of flowers and that the chair appoint a visitation committee of four to visit Sister Veronica Kolenko and present the flowers to her. Motion carried and Supreme Vice President John Germ appoints Mrs. Mary Golobitsch, Mrs. Pauline Kobal, Mrs. Caroline Pichman and Mrs. Johana Mladich to the visitation committee.

Motion made and seconded that flowers be sent to the late Mrs. Mary Miklaucic, mother of Supreme Trustee Louise Likovich. Motion carried.

Motion made and seconded that the convention go on record as wholeheartedly approving and endorsing the stand of the Catholic Church as exhibited in the encyclicals of Pope Leo XIII and Pope Pius XI and that the convention send to His Eminence George Cardinal Mundelein a letter setting forth this resolution. Motion unanimously carried.

Motion made to adjourn. Meeting adjourned with prayer at 6 p. m. until 8 a. m. on Saturday, Aug. 20, 1938.

Raymond Mutz, Recording Secretary.

Mary Kosmerl, Recording Secretary.

John Germ, First Vice President.

SIXTH SESSION
Aug. 20, P. M.

Telegrams and greetings to the convention were read and acknowledged with unanimous approval.

Meeting called to order by Vice President Germ at 8:20 a. m., with prayer led by the spiritual director.

Minutes of the previous session read in Slovenian by Ivan Zupan and in English by Raymond Mutz, recording secretary. Motion made and seconded that the minutes be approved as read. Motion carried.

At the suggestion of Mrs. Catherine Spreitzer it was decided to extend an invitation to Mrs. Brince, mother of president of the Supreme Auditing Committee, George Brince, and oldest member of the Minnesota lodges, to appear before the convention and greet the delegates.

Report of the committee on bylaws presented by Chairman John Pezdirtz. The committee reports as follows:

The bylaws proposed by our actuary, Mr. Alford, and presented to the KSKJ convention held in Eveleth, Minn., week of Aug. 14, 1938, were accepted and approved, with the following changes and amendments proposed by the bylaws committee:

Section 6 (b). The number of members of subordinate society shall be determined by its membership roll on the first day of April of the supreme convention year.

Section 7 (a). Each subordinate society shall elect its delegates to the supreme convention at either a regular or special meeting to be held between May 1 and July 31 of the convention year.

Section 7 (b). The supreme secretary, where practical, shall effect such mergers of subordinate societies in the same or nearby localities for the purpose of electing delegates, nomination of delegates and alternates shall be made in April of the convention year.

Section 7 (d). To be eligible to serve as a delegate or alternate a member must have been in good standing in the Union for one year and in his subordinate society for not less than six (6) months.

A member who is a supreme officer of some other fraternal organization or an agent of some life insurance company can not be a delegate to the KSKJ convention.

Also any member who is a delegate to some other convention of a fraternal organization cannot be a delegate if

PITT BOWLERS GET INTO SWING; INVITE KAY JAYS AND FRIENDS

Pittsburgh, Pa.—Although the season is young and not all bowlers are accounted for, the Pitt Kay Jay League got off to a merry start and everybody is having a grand time. Included in the roster of teams are several new members, but the Pittsters are looking forward to more bowlers and bowlerets.

The Pitt Kay Jay group is very cordial and friendly, and it is positive that every Pitt Jay would enjoy the Saturday night sessions at the newly decorated

Lawrence Recreation Alleys, where the Jays meet.

It is not necessary that one be a member of the KSKJ to bowl with the boosters at present. They are anxious to welcome all friends, who later, after learning what type of people comprise the KSKJ, may join.

So if you are a Pitt Jay, join in with the boosters in their Saturday night bowling sessions. Be a Saturday night Pitt Booster bowler!

STEPHENS OPEN WITH SIX QUINTS

Chicago, Ill.—St. Stephens started their bowling season Sept. 27 at the Southwest Alleys, but due to the lack of interest on the part of the bowling members only six teams were lined up by the newly elected secretary, John Terselich.

The bowlers got off to a slow start in the first night pairing. John Kochevar led his Monarch Beers as they took two games from the Parkview Laundry team with a 492 series. Retel's 201 game was high for the winners, while C. Grill's 205 game was the best of the evening.

Jerin Butchers, with Gottlieb's 190 and 181 for Jamos Zefran, took two games from the Korenchan Grocers. Hank

Basco, bowling for the Grocers, got himself a 545 series, the second best score of the evening.

Perko's Inn swamped Tomazin's Tavern by some 82 pins. Strohen was high with a 569 series, getting 180, 189 and a 200 game for his grand total, while Louie Zulich's 190 game also helped the Perko team. High game for the losers was Anton Wencel, the Slovenian milkman, with a 196 game.

SODALITY DANCE

Chicago, Ill.—Guy Pakee's Orchestra has been billed for the dance to be sponsored Oct. 29 by the St. Stephen's Young Ladies' Sodality in the school auditorium.

both conventions are held the same year.

Every delegate must be an American citizen.

Section 10 (f). Subordinate societies failing to vote within 90 days following publication of the proposal shall forfeit their rights to vote thereon.

Section 12 (c). Addition—If any subordinate society becomes delinquent in the sum of twenty-five dollars or more with the Union he shall notify the president of such society.

Section 13. All the supreme officers should meet once a year in the offices of the KSKJ at Joliet, Ill. Assistant supreme secretary and the athletic commissioner are to attend the semi-annual meetings.

Section 14 (i). This paragraph shall read the same except that we cross out the word "occupation."

Section 15 (b). The Supreme Financial Committee.—This paragraph shall read the same except that we substitute the supreme secretary instead of the first vice president.

Section 15 (e). That all new proposed bylaws be published in the official organ six (6) months before the convention date.

Section 18 (b). That paragraph now reads a \$1,000, but we propose that it should be only \$500, as formerly.

Section 20. Special Relief. This fund is to be combined with the Expense Fund. The assessments for members' past 70 years of age are to be paid from the Expense Fund.

Section 24 (f). In this paragraph the word "Supreme Committee" should be omitted and substituted with the words "Supreme Convention."

Section 29 (b). Members can change beneficiaries on their benefit certificates at any time by making application therefor on forms furnished by the Union and surrendering their certificates for endorsement of the change and payment of 25 cents.

Section 29 (d). Each mother belonging to the KSKJ, regardless if she belongs to the Cen-

tralization or not, shall receive the sum of \$5, which shall entitle her child to membership in the Juvenile Department, and said sum to be used to pay the assessment of the child.

General

The following additions and provisions taken from the old bylaws were approved and accepted, and are to be included in the new bylaws:

All assessments are to remain as heretofore, except the extra assessment of 5 cents, which is to be combined with the Disability Benefit Fund.

The following paragraphs taken from the Slovenian text of the old bylaws are to be included:

Article 7, Par. 18 (a); Eng. Art. 7, Par. 23.

Article 11, Par. 7 (a); Eng. same.

Article 16, Par. 11; Eng. same.

Article 14, Par. 4; Eng. same.

Article 20, Par. 3; Eng. same.

Article 21 complete; Eng. same.

Article 8, Par. 6. Shall remain as is with the exception of the last sentence to be changed: "The supreme secretary shall notify by mail a suspended member 30 days after date of suspension provided the member has not been reinstated prior to that time."

The following amendment is to be included in the bylaws: No president, treasurer, or secretary of a subordinate society can simultaneously hold a presidency, treasurer or secretaryship in any other fraternal organization; nor may any one of these three positions be held by an agent or an employee of a life insurance company.

The bylaws regulating subordinate societies and the bylaws of the Juvenile Department are to remain as they appear in the old bylaws.

Motion made and seconded that the report of the committee on bylaws be accepted as read. Motion carried.

(To be continued.)